

DIN PRESĂ

Presă, pentru cine o cunoaște, presa de partid și de afaceri, cu infirmii ei morali, cu țatele ei bătrâne, sterpe și mustăcioase, cu staroștii, cu pezevenghii, cu dobitoacele gulerate, veștejitură și gunoi, noroaie și bale, mâncărime și neputință, e ceva ca un templu prelungit cu un bordel. Într-un număr ce va fi închinat acestei a patra puteri în Stat, se va face inventariul nulităților căscate, care în bună parte alcătuiesc numita putere. Cu tămâia convenită va fi afumată cinstea arendașilor de presă, oameni care adeseori nu cunosc uzajul propriu al condeului, ratați ai tuturor profesiilor și chiar ai politicii, slugi sugărețe, cretini și gheșeftari.

Nimic mai jalnic, în același timp, ca lumea de robi a celor așa-ziși mici; salaarii fără scânteie posibilă, ai celor douăzeci-treizeci de coloane cotidiene, asupriții unei munci care ar ține prin definiție de creier și care se face mai mult cu spina. Talente adevărate, rătăcite prin redacții, unde cel mai slab interes merge fără greș la personalitate, inteligențe tari, năzuințe frumos pornite, se pierd neîncetat, în vecinătatea molipsitoare a câte unui câtar de șef sau director, incapabil adeseori să aprecieze un talent sau mai bine

zis să fie jignit de ființa lui.

Prostia ce domnește într-o bună parte din presa românească, azi când prea puțini mai sunt să-și amintească de adevărata chemare a gazetarului, când dascălii independenți de gândire au pierit câte unul și când cei rămași par grosului ziaristic sau nebuni, sau subvenționați, e o prostie neînchipuită. Și această prostie comandă un cortegiu întreg de apucături și vicii care înjosec meșteșugul de ziarist, privit ca o îndeletnicire de multe ori inferioară.

În definitiv, câte ziare se pot lăuda că fac educația politică sau sufletească pe care cititorii o așteaptă de la presă, pentru ca ziaristul să merite salutul respectuos al publicului, cu care el știe să-și întâmpine prietenii și apărătorii?

Gazetarii noștri sunt doar profesioniști. Ei se duc la punga mai mare și la reușita mai imediată. Muncești zece ani într-o redacție cu directorul tău, cot la cot. S-ar crede că o simpatie v-a legat și îndatoriri îndelungate. Dimpotrivă, într-o bună zi, sau redactorul pleacă pentru că într-altă parte i se plătește mai mult, sau directorul îl concediază pentru că un candidat neprevăzut îi propune servicii cu preț scăzut. Și despărțirea se face cu aceeași

nepăsare cu care două vagoane ce-au străbătut pe aceeași linie Europa întregă, se desprind deodată în gara București, pentru două destinații diferite. Nicio părere de rău, nicio îmbrățișare, nicio nevoie de-a strânge legăturile mai mult, de a le face eterne, între tovarășii de până ieri. E-adevărat că viața e un lucru trist și tragic; dar omul dispune de resorturi mari ca să facă din ea un apostolat sau o bucurie – și de cele mai multe ori o bună prietenie ajunge.

Lucrurile se prezintă – vai! – cu totul într-altfel. O redacție e o viermărie de sentimente mici, meschine, de intrigi, de calomnii, de concurențe necinstite. Gazetarul care ne va da într-o carte sau piesă stilizată, jumătate satirică și jumătate sentimentală, amintirile lui, va face operă literară și educativă.

Sunt, în presa noastră, tot soiul de varietăți de oameni, cât se poate de interesante, care trebuiesc fixate, căci se vor pierde – cu clei sau cuie... o varietate de tipuri sufletești curioase, de decadentă, la care moralitatea capătă, prin exagerarea ei, un caracter quasi-artistic, un „cachet”, ca la ceasloavele vechi, soioase, lustruite, cu un miros printre paginile murdare, de lubricitate și pește.

TUDOR ARGHEZI
AUGUST, 1912

Banatul

Petre STOICA

*O, pe acest pământ s-au rotit
umbrele tinereții mele dintâi...*

*Grâul îl crește cu vijelie de foc
și câmpul e plin de fântâni așezate
altar în calea drumetului.*

*Peste grădinile sale cu mac
și tâlv spânzurat cu gâtul lung de gard,*

*vântul mai răsfiră și azi
șoaptele mele de dragoste.*

*În preajma satelor cu acoperișe înalte
fetele ies din ape limpezi
și-n lumina înserării
pielea lor e sclipăd de fluturi.*

În nopțile de vară țărâmul doarme puțin:

*încă din zori, pentru el
albinele scriu pe cristalul văzduhului
literele belșugului de toamnă,
iar florile-soarelui gonesc din zare în zare
în lentă legănare –*

*o atunci sunt iarăși acolo și visez
că fiecare talger galben
e chipul meu înmuțat în aur.*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Decretul regal nr. 660 din 30 decembrie 1944 hotărăște înființarea, la Timișoara, a Universității de Vest, cu șapte facultăți. Cum însă vremurile tulburi continuă după război, visul bănățenilor mai are de așteptat. Se înființează doar două facultăți (azi universități independente), în 18 iulie 1945, Facultatea de Medicină și pe 30 iulie 1945, Facultatea de Agronomie. Prin decretul 177/308.1940 se înființează un Institut Pedagogic de trei ani pentru matematică-fizică. Din 1957 apare și filologia, cu cinci specializări. Prin H.C.M. nr. 999/27.09.1962, fostul institut se transformă în universitate cu două facultăți. Din 1967 se înființează și Facultatea de Științe Economice. Prin asimilare, au trecut la Universitate și facultățile defunctului institut. Specializările au fost de cinci și trei ani, până în 1977, când cele „mici” (de trei ani) au fost desființate. Abia după

Universitatea de Vest din Timișoara

1990, Universitatea din Timișoara și-a luat numele dobândit prin actul de naștere din 1944: de Vest. Cunoaște acum o explozie de facultăți, secții și specializări.

Cel care a gândit și pus în operă ansamblul

clădirilor Universității a fost arhitectul timișorean Hans Fackelmann, atât de repede dispărut dintre noi. O clădire cu trei etaje, una cu șapte, o bibliotecă, săli de sport, laboratoare, alte corpuri de clădiri. Execuția va fi între anii 1962-1965. Suprafața totală ocupată este de 20.000 mp. Dacă adăugăm și campusul universitar avem cu ce ne mândri. Pe fațada clădirii cu șapte etaje, pictorul Ștefan Szonyi a mozaicat figurile lui M. Eminescu și N. Bălcescu (vă mai amintiți disputa studenților privitoare la cine ce face și arată dintre cei doi?). Romul Nuțiu și Gabriel Kázinczy prezintă, în stânga și-n dreapta intrării principale, literatura și știința. Aula Magna, cu 600 de locuri, are un mozaic - în exterior - cu scene istorice, realizat de Adalbert Luca și Leon Vreme. Căminele, laboratoarele, sălile, terenurile de sport și imensa zonă verde fac din complexul universitar timișorean un loc al tinereții, al bucuriei, al exuberanței, dar și al grijii pentru viitor.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ZILELE JIMBOLIENE

În data de 26 iulie, a avut loc festivitatea de deschidere a Zilelor Jimboliene. În cadrul acestei acțiuni au luat cuvântul Darius Postelnicu - Primarul Orașului Jimbolia, Pia Brânzeu - Profesor Universitar Doctor și cetățean de onoare al Jimboliei, precum și Josef Koch - reprezentant al HOG Hatzfeld. Momentele artistice au fost susținute de grupul de instrumentiști ai Casei de Cultură și de Florin Țubucan, care a interpretat două melodii la chitară clasică.

În prima zi a Zilelor Jimboliene, a avut loc o

acțiune inedită. În fața Primăriei s-au adunat mai mulți angajați de odinioară ai Fabricii de Nasturi din Jimbolia. Evenimentul a fost unul plin de emoție și a oferit diferite prilejuri de aducere-aminte.

Serile primelor două zile au fost alocate divertismentului. Sâmbătă, după programul muzical, a avut loc un foc de artificii.

Ca și în alți ani, și de data aceasta festivalul Zilele Jimboliene a conținut, din punct de vedere sportiv, competiții handbalistice. S-au jucat meciuri de handbal feminin, dar și masculin.

În sala de sport Hans Wiesenmayer din Jimbolia, a avut loc o demonstrație de karate coordonată de domnul Doru Burdan.

Duminică seara, în ultima zi a festivalului Zilele Jimboliene, pe scena din centrul orașului, au avut loc mai multe momente dedicate folclorului românesc. Diferiți interpreți au prezentat publicului muzică populară românească. Spectacolul s-a încheiat mai repede din cauza ploii.

REJ 2019 - Jimbolia

Întâlnirea Europeană a Tinerilor sau Rencontres Européennes de la Jeunesse sau Europäischen Treffen der Jugendlichen este un proiect ce presupune anual o întâlnire între tineri din Verneuil d'Avre et d'Iton din Franța, Trebur din Germania și Jimbolia din România. Anul acesta, gazda acțiunii a fost Jimbolia. Timp de mai bine de o săptămână, tinerii au fost angrenați în diferite activități cu menirea de a se cunoaște mai bine, a identifica asemănările și diferențele dintre ei și a ști, cu toate acestea, să formeze un singur grup, „o mare familie”. Punctul central al acțiunii a constat în atelierul de dans condus de Silviu Stoian.

ÎNȚĂLNIREA MONDIALĂ A ȘVABILOR

La începutul lunii august, la Jimbolia, a avut loc un eveniment deosebit. Este vorba despre întâlnirea mai multor organizații șvabești originare din America de Nord, America de Sud și Europa. În prima zi a șederii lor la Jimbolia, s-au organizat două ateliere: unul de dansuri șvabești și altul de decorare a pălăriilor de kirchweih.

Întâlnirea șvabilor jimbolieni este o acțiune tradițională pentru Zilele Jimboliene. Și anul acesta evenimentul s-a desfășurat sub tutela Forumului Democrat al Germanilor din România. Au luat cuvântul domnia Erwin Zappe, Președintele FDGR Jimbolia, Josef Koch, reprezentantul HOG Hatzfeld, Hansi Müller, conducătorul trupei de dansuri Hatzfelder Pipatsche, Darius Postelnicu, Primarul Orașului Jimbolia, precum și Pr. Dr. Davor Lucașela, parohul romano-catolic al Parohiei Jimbolia.

Expoziție de pictură

Blythswood Banat în parteneriat cu Orașul Jimbolia a organizat o expoziție de pictură ce a reunit câteva dintre lucrările realizate de-a lungul timpului în cadrul simpoziunilor desfășurate sub denumirea „Stefan Jäger International Art Symposium”. La această acțiune au participat și doi artiști: Sorin Nicodim și Vasile Pinteau.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

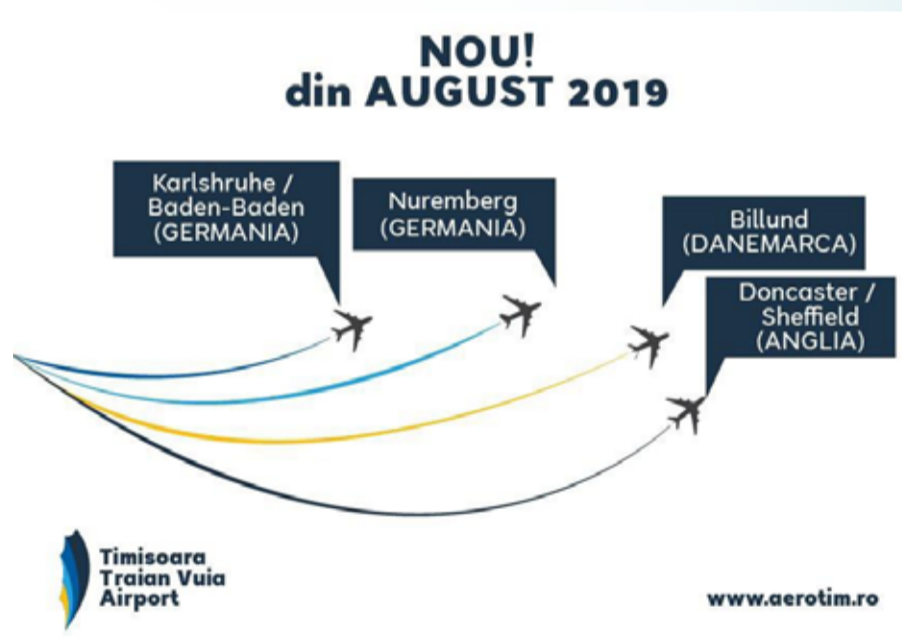
† Ioan

PATRU NOI DESTINAȚII CU ZBOR DIRECT DIN TIMIȘOARA, PATRU DESTINAȚII NOI SPRE TREI ȚĂRI DIN EUROPA CU ZBOR DIRECT DIN TIMIȘOARA, ÎNCEPÂND DIN 4 AUGUST 2019

Așa cum am anunțat din luna ianuarie, începând cu a doua jumătate a anului, compania aeriană Wizz Air, alocă a treia aeronavă bazei de la aeroportul Timișoara și va deschide patru destinații noi, cu zbor direct din Timișoara: **Billund** (Danemarca), **Doncaster/Sheffield** (Marea Britanie), **Nuremberg** și **Baden Baden** (Germania). Toate destinațiile vor avea o frecvență de două ori pe săptămână.

„Prin introducerea celor patru noi destinații se mărește zona europeană accesibilă direct din Timișoara și, în același timp, Banatul, Timișul și Timișoara - viitoare capitală culturală a Europei - au șanse sporite de a fi vizitate de turiști europeni. Alocarea celei de-a treia aeronave la baza din Timișoara înseamnă o creștere economică regională, mai multe locuri de muncă în economia locală și regiunea Banat, dar și mai multe oportunități de călătorie accesibile spre și dinspre Timișoara. Colaborarea aeroportului Timișoara cu compania aeriană este una foarte bună, dovada excelenței colaborării în interesul clienților noștri, pasagerii, este creșterea numărului de zboruri și destinații planificată pentru 2019 și 2020”, a declarat directorul Aeroportului Timișoara, Daniel Idolu.

Introducerea celor patru noi destinații și suplimentarea zborurilor către alte destinații existente, va crește numărul zborurilor săptămânale efectuate de către compania aeriană Wizz Air pe Aeroportul Timișoara cu 18 curse, respectiv de la 44 la 62 de zboruri săptămânale. Astfel, din 4 august 2019, compania aeriană Wizz Air va opera 19 destinații cu zbor direct din Timișoara, cu legături în șapte țări europene (Anglia, Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Italia, Spania), plus Israel.

RUTE NOI WIZZ AIR DE LA TIMIȘOARA

DESTINAȚIE	ZILE DE OPERARE	DATA DE ÎNCEPERE
Billund	duminică și joi	4 august 2019
Karlsruhe/Baden-Baden	duminică și joi	4 august 2019
Nuremberg	marți și sâmbătă	6 august 2019
Doncaster/Sheffield	marți și sâmbătă	6 august 2019

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

NU VOM ȘTI NICIODATĂ NUMĂRUL EXACT AL BĂNĂȚENILOR PREZENȚI LA ALBA IULIA LA 1 DECEMBRIE 1918

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

Lucrarea „Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia”, a fost premiată de Societatea de Științe Istorice din România cu Premiul „Nicolae Iorga”.

Dorind să aflăm mai multe informații privind acest moment festiv, ne-am adresat cunoscutului istoric și scriitor, domnul prof. dr. Dumitru Tomoni, unul din cei trei autori ai lucrării. Cu amabilitatea proverbială, distinsul profesor ne-a spus: „Apărută la Centenarul Marii Uniri, lucrarea își propune să illustreze amploarea mișcării naționale din Banat pentru făurirea României Mari și să omagieze strădaniile, jertfa și abnegația celor care și-au închinat viața împlinirii marelui ideal al generațiilor de români. Lucrarea acoperă

spațiul Banatului istoric, inclusiv Banatul Sârbesc, dar nu am realizat fișe biografice pentru delegații din localitățile care astăzi aparțin administrativ de județul Arad, pentru că un demers istoric similar întreprind și istoricii arădeni.”

Întrebat despre sursele pentru documentare, domnul profesor a continuat spunându-ne: „Sursele documentare avute la dispoziție și puținele informații primite ne-au îngăduit să reconstituim doar crâmpete din strădaniile și sacrificiile multora dintre înaintașii care au militat cu abnegație pentru desăvârșirea unității naționale a poporului nostru. Umbra timpului s-a așternut, din nefericire cu totul asupra unora dintre ei. Lista participanților a fost întocmită și pe baza cercetărilor întreprinse în fondurile arhivistice. Nu ne îndoim că cercetările viitoare vor îmbogăți lista pe care strădaniile noastre au reușit să o alcătuiască.”

Dorind să aflăm date suplimentare privind numărul participanților la marea sărbătoare, domnul Tomoni ne-a asigurat că: „Din cauza complexității

evenimentelor, nu vom ști niciodată numărul exact al bănățenilor prezenți la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918, dar acest număr este foarte important pentru amatorii de statistici. Pentru istorie, importante sunt determinarea, entuziasmul și dorința unanimă a românilor de a valorifica o conjunctură externă și internă favorabilă, și a fi decidenții sau spectatorii celui mai important act din istoria neamului. Am inclus, de asemenea, în capitolul III din volum 165 de „Documente, mărturii, amintiri”, cu mențiunile bibliografice corespunzătoare, toate având menirea să întregască cronică mișcării naționale pentru Marea Unire din anul 1918. O atenție specială s-a acordat documentelor redactate de participanții direcți la evenimentele din toamna anului 1918. Am căutat să redăm gândurile și sentimentele autorilor, impresiile și faptele consemnate, respectând cât mai mult posibil textul și limbajul original. Documentele respective constituie mărturii de reală însemnătate, pe care ne-am străduit să le aducem la lumină tocmai pentru autentică atmosferă istorică pe care o degajă”.

RUBRICA LICEULUI TEORETIC „TRAIAN VUIA” FĂGET

Noi, ÎMPREUNĂ CU FAMILIA TA,

TE CĂLĂUZIM SPRE REUȘITA ȘI ÎMPLINIRE, CĂCI TU NE REPREZINȚI

CLASA PREGĂTITOARE

Pentru clasa pregătitoare a liceului nostru cadrele didactice pregătesc în fiecare an un mediu cât mai primitor și se străduiesc să realizeze trecerea elevilor de la nivelul preșcolar la cel de elev în clasele primare printr-o serie de mijloace (jocuri, animații, desene, cântece) încercând să atenueze impactul creat de confruntarea cu teme și sarcinile pentru a doua zi și discrepanțele dintre educația din familie și cea instituțională, dintre grădiniță și școală.

Clasa pregătitoare își propune să:

- asigure egalitatea de șansă pentru un bun start școlar pentru toți copiii;
- sprijine copiii în acomodarea treptată cu școala;
- ofere părinților un timp de acomodare pen-

tru a putea crea și ei comunități de sprijin pentru copii în jurul școlii;

- „viruseze” școala cu o altă abordare a copilului, să arate că se poate face educație cu joc și bucurie, cu plăcere și bună-dispoziție;

- atenueze discrepanțele dintre educația din familie și cea instituțională, dintre grădiniță și școală;

Câteva abilități formate în clasa pregătitoare:

- să comunice, să colaboreze, să stabilească relații cu copii de aceeași vârstă și cu adulți din afara familiei;

- să învețe sistematic și să gândească logic;
- să-și gestioneze singur timpul și efortul;
- să se adapteze la situații noi;
- să aibă rezistență la frustrare;
- să se implice conștient și creativ.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Jr. AUREL MIHUT

Doamna Cristina Ciubotariu, din orașul Făget, ar dori să știe dacă pot fi trași la răspundere și ce riscă angajatorii care montează camere de filmat la locul de muncă? Stimată doamnă Ciubotariu, conform Regulamentului Uniunii Europene intrat în vigoare la data de 25.05.2018, angajatorii care amplasează camere de luat vederi pentru a-și monitoriza angajații, potrivit noilor reguli privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR), riscă să fie amendați cu până la 20 de milioane de euro sau 4% din cifra afacerilor pe anul anterior.

Pentru că Regulamentul Uniunii Europene nu prevede reguli exacte privind condițiile în care camerele video pot fi folosite de societăți pentru a-și urmări angajații ori clienții este nevoie de lege. Astfel că angajatorul va trebui să demonstreze că: supravegherea video este necesară; trebuie să arate că există un grad mare de risc privind furtul produselor sau a materialelor la serviciu; că este vorba despre activități de mare risc etc.

Argumentul că se desfășoară activitate economică nu este relevant pentru a exista un interes real în a supraveghea angajații, căci supravegherea se consideră a fi o încălcare a celui mai de preț drept al omului.

Din albumul Societății de Științe Istorice din România

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Un nou proiect pentru reabilitarea a nouăsprezece străzi din orașul Lipova a fost aprobat de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Prin potențialul său de monumentalitate Lipova înseamnă enorm pentru această parte a Transilvaniei istorice. Și este un noroc al acestui orașel plin de poezie, și așezările au norocul sau nenorocul lor, că un om precum domnul ing. Mircea Jichici, a ajuns în fruntea administrației sale, încercând prin muncă, multă muncă și dăruire, să redea Lipovei, încet-încet, frumusețea de odinioară. Ori de câte ori mă întâlnesc cu domnia sa, are mereu vești bune pentru oamenii Lipovei, pentru viitorul orașului, așa cum veți afla citind dialogul meu cu dânsul din această lună!

Domnule primar, m-ați obișnuit cu vești bune. Vă ascult...

Da și mă bucur că este așa. Am aici, adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 98286/22.07.2019, înregistrată la Primăria Orașului Lipova, prin care ni se aduce la cunoștință, aprobarea finanțării pentru obiectivul de investiții: „Reabilitarea infrastructurii rutiere” pe următoarele străzi: G-ral Petrescu, Cuza Vodă, V. Alecsandri, 1 Decembrie,

Mețianu, M. Viteazu, Viilor, Mureș, M. Eminescu, Sarmisegetuza, I. Tuducescu, Calea Timișoriei, A. Vânătu, E. Chiriță, Zorilor, Clujului, Piața Decebal, Lugoșului și E. Murgu.

Carevașăzică...

Un nou proiect pentru reabilitarea a nouăsprezece străzi din orașul Lipova a fost aprobat de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Ce îmi puteți spune despre finanțarea acestui obiectiv?

Obiectivul beneficiază de finanțare în cadrul Programului Național pentru Dezvoltare Locală 2017-2020, acesta fiind ultimul pachet de străzi din orașul Lipova care necesită o reabilitare a infrastructurii.

Ce valoare are acest proiect?

Proiectul are o valoare totală de 7.057.936,00 lei și se susține din bani guvernamentali, proveniți de la bugetul de stat.

Am înțeles, înainte de a începe înregistrarea dialogului nostru, că ați dori să consemnăm câteva informații foarte importante.

Da, mi se pare foarte important de menționat, pentru concetățenii mei, următoarele informații: deoarece acest pachet de străzi a

Mircea JICHICI - Primar al orașului Lipova

fost propus spre finanțare încă din anul 2016, str. Piața Decebal și parte din str. Gen. Petrescu au fost deja reabilitate, urmând ca, pentru aceasta din urmă, adică pentru str. Gen. Petrescu, în acest ultim pachet, să se finalizeze și ultimul tronșon cuprins între str. M. Corvin și str. M. Viteazul. În ceea ce privește proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere” pe străzile 9 Mai, Crucii, Cloșca, Horia, Miron Costin, Mărășești, Oituz și Ștefan cel Mare pentru acest proiect, pentru care a fost semnat contractul de finanțare în decursul lunii martie a.c. și ulterior a fost finalizată licitația și selectată firma câștigătoare, stadiul acestuia se află la nivel de „Proiect tehnic” în faza de finalizare, lucrările urmând a fi începute foarte curând, în următoarea perioadă!

Domnule primar, nu pot să nu constat, în finalul dialogului nostru, cadrul extrem de complex pe care se desfășoară acest proiect.

Adevărat, lucrările prevăzute în cadrul acestui proiect sunt lucrări complexe, în urma realizării acestora, cele nouăsprezece străzi incluse vor primi o imagine cu totul nouă și se vor asigura cele mai bune condiții pentru circulația rutieră și pietonală.

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

ÎNCA UN PROIECT IMPORTANT PENTRU ORAȘUL LIPOVA A FOST CONCRETIZAT!

CONTRACTUL DE LUCRĂRI PENTRU REABILITAREA ȘCOLII GENERALE DIN RADNA A FOST SEMNAT

Încă un proiect mult așteptat și foarte important pentru orașul Lipova s-a concretizat în data de 16.07.2019, contractul de execuție a lucrărilor pentru proiectul care prevede reabilitarea Școlii Generale cu clasele I-VIII din Radna-Lipova, fiind semnat la sediul Primăriei Orașului Lipova.

În urma licitației organizate, a fost desemnată firma câștigătoare - S.C. Nedav Constar 2012 SRL care se va ocupa de lucrările pentru reabilitarea școlii.

Reprezentanții S.C. Nedav Constar 2012 SRL, prezenți la Lipova pentru semnarea contractului, în urma discuțiilor purtate cu domnul Iosif Mircea JICHICI, primarul orașului Lipova, au asigurat administrația locală de faptul că lucrările vor

fi demarate în cel mai scurt timp posibil și acestea vor fi realizate în cele mai bune și sigure condiții, dar mai ales de faptul că se vor finaliza în termenul prevăzut.

Proiectul „Reabilitarea și dotarea Liceului Atanasie Marienescu, respectiv a Școlii Generale cu clasele I-VIII din orașul Lipova, are o valoare totală de peste 5,5 milioane de lei, fiind finanțat de Ministerul Dezvoltării prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

Conform proiectului, se vor realiza lucrări de reabilitare a construcției, de renovare, de reparare și întreținere a acoperișului, lucrări de instalații electrice, sanitare, instalații de încălzire, precum și instalații de apă și canalizare.

„În urma proiectului de reabilitare, realizat cu

bani guvernamentali, prin Programul Național de Dezvoltare Locală, școala din Radna va primi o imagine cu totul nouă și vor fi asigurate cele mai bune condiții de învățământ pentru elevii claselor I-VIII, care își desfășoară cursurile aici” este convingerea domnului primar al orașului Lipova, Iosif Mircea JICHICI.

În ceea ce privește modul în care se va organiza desfășurarea cursurilor, pe perioada execuției lucrărilor, pentru clasele de copii care și-au desfășurat până acum activitatea educativă în clădirea acestei școli, aceste informații vor fi aduse la cunoștința elevilor, părinților și cadrelor didactice în următoarea perioadă de către conducerea Liceului Atanasie Marienescu.

PELERINAJ LA BASILICA „MARIA RADNA”

Devenit o reală tradiție de foarte mulți ani la Basilica „Maria Radna”, credincioșii romano-catolici din Timișoara și jud. Timiș, nu s-au abătut de la obiceiul creat și au pornit, și în acest an în pelerinajul dedicat sărbătorii Sfinților Ioachim și Ana.

Sărbătoarea Sfinților Ioachim și Ana, părinții Sfintei Fecioare Maria, nu a trecut nici în acest an fără a fi marcată așa cum se cuvine la Basilica Maria Radna, de către pelerinii sosiți aici din Timișoara.

La fel ca în fiecare an, a fost organizat și acum pelerinajul credincioșilor din Timișoara la Maria-Radna. Sfânta Liturghie

fiind celebrată vineri, 26 iulie 2019 la ora 11.00, în Basilica Papală de la Radna, de către Pr. Nikola Laus director al Cancelariei Episcopale.

Conform tradiției și în acest an s-a deplasat la Radna un grup de pelerini, care pentru a ajunge acolo în data de 26 iulie, au pornit pe jos, din Timișoara, din fața bisericii din Elisabetin, către renumitul Sanctuar Marian de la Radna, încă din data de 24 iulie a.c., de la ora 12:00, acest pelerinaj fiind desfășurat sub organizarea Parohiei Romano-Catolice din Timișoara - Elisabetin și al Ordinului Salvatorian.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mi se pare de bun simț să-ți respecti cetățenii invitându-i să participe la derularea activităților școlare, artistice și sportive, pentru că numai așa poți forma un popor sănătos

Virgil BUNESCU - Primar al comunei Giarmata

Există oameni care își legitimează existența muncind cu voie bună, cu folos, în folosul altora. A consătenilor lor, a oamenilor care i-au ales aducându-i în fruntea primăriilor. Într-o lume în care cei nelipsiți de micimi își doresc statui, consternând pe însetații de absolut, ei, primarii de care vorbesc, fac parte din oamenii în a căror viață nu e loc pentru nicio anecdotă, dintre aceia în al căror caracter nimeni nu poate descoperi vreo fisură. Ei fiind din aceia a căror muncă nu poate fi nicio clipă separată de viață, dintre aceia a căror viață nu aruncă asupra muncii nicio umbră. Unul din acești edili, este interlocutorul meu din această pagină.

Domnule primar, îmi spuneți, la finalul dialogului nostru de luna trecută, că aveți în vedere un amplu proiect privind construcția de locuințe de serviciu, pentru muncitorii de pe tot mai largă platformă industrială aflată pe perimetrul comunei Giarmata. La ce număr de locuințe vă gândiți?

► Da, din dorința de a stabili forța de muncă, de a ușura deplasarea și activitatea muncitorilor și mai ales, așa cum am spus și rândul trecut, de a avea alături familiile lor, mă gândesc la construcția a 1.000 de apartamente. În acest sens, noi vom acorda firmelor terenul necesar construcțiilor și infrastructura pentru întreaga zonă. Sper să reușim să și ducem la bun capăt acest proiect.

Încă o realizare care se adaugă celorlalte de până acum.

► Dacă tot vorbim de realizări, noi acordăm acum atenție acelor proiecte care se află în curs de realizare, pentru că ceea ce s-a făcut e bun făcut, dar, după cum se știe, ceea ce urmează capătă mereu prioritate.

Una din aceste priorități care ar fi?

► Lucrările la infrastructura de canalizare, ea se desfășoară pe mai multe proiecte, pentru că de multe ori activitățile se leagă între ele și, din păcate, unul din aceste proiecte se prelungește foarte mult și acesta este cel mai important...

În ce valoare?

► De aproximativ șapte milioane de euro și acest proiect se află, ca să spun așa, sub directa coordonare a Aquatim Timișoara, dar, în acest caz se cam tergiversează implementarea sa, fapt care are un efect nedorit asupra comunei noastre. Dar, eu vreau să cred că până în toamna acestui an să se urmească lucrurile.

La drumuri mai aveți de lucru?

► La drumuri mai avem cam șase kilometri de asfaltat și pot să dau garanții că se vor termina tot în această perioadă și aici vorbesc despre infrastructura mare, la care se mai adaugă modernizarea Căminului Cultural, apoi, să nu uit, mai avem ample lucrări privind introducerea apei și a canalizării în satul Cernăteaz, schimbarea, în totalitate a iluminatului stradal cu becuri care să asigure un iluminat mai economic și mai performant.

Doriți ca aceste proiecte să fie încheiate în acest an?

► Bineînțeles! Dar cred că merită să consemnez pentru consătenii mei, că vom acorda aceeași atenție și construirii unei case de nunți, vom construi grădinița, sunt, sunt destule proiecte pe care doresc să le definitivez.

Acordați, domnule primar, o atenție specială atât activităților artistice, cât și celor sportive?

► Desigur, mi se pare un lucru extrem de important și de bun simț, să-ți respecti cetățenii, invitându-i să participe la derularea activităților școlare, artistice și sportive, pentru că numai așa poți forma un popor sănătos.

Cât preconizați să investiți în modernizarea Căminului Cultural, dacă tot vorbim despre activitățile artistice?

► Aproximativ 500.000 de euro, loc care va fi strict dedicat activităților cultural-artistice, și dotat cu spații de pregătire artistică a copiilor. Cât privește activitatea sportivă, preconizăm construcția unui teren de sport și apoi a unei baze sportive moderne, la un nivel destul de ridicat.

Adică?

► Adică terenuri de fotbal chiar pentru competiții oficiale, dotat cu instalație de noaptea, dar mai am în gând și alte proiecte despre care îți propun să vorbim cu un alt prilej, pentru că, după cum știi, mai sunt oameni care așteaptă să intre la mine.

Domnule primar, vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc.

POȘTA REDACȚIEI

CITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Emilia Comșa din comuna Giarmata, satul Cernăteaz, a dorit să afle ce îi putem spune despre pensiile publice? Stimată doamnă, Legea Pensiilor a fost promulgată în data de 8.07.2019. iar aceasta va începe să producă efecte imediat ce va fi publicată în Monitorul Oficial. Vă reamintim că acest act normativ prevede o creștere treptată a punctului de pensie începând din 1 septembrie 2019 și până în anul 2022.

Precizăm că se va aplica etapizat până în anul 2021, când va intra integral în vigoare, iar acest act normativ nu va modifica vârsta standard de pensionare, nici stagiul minim și nici stagiul complet de cotizare! Punctul de pensie, respectiv unul dintre cele mai așteptate lucruri - noua valoare a punctului de pensie - va fi actualizat la 1.265 de lei de la data de 1 septembrie 2019, de 1.775 de lei în 2020 și de 1.875 lei în 2021.

De reținut este faptul că nicio pensie aflată în plată nu va scădea, iar dacă în urma recalculării va reieși o pensie mai mică decât cea actuală, cea din urma va fi menținută. Este important de precizat și faptul că vor fi luate în considerare, prin

noul quantum de calcul al pensiilor, mai multe categorii de venituri care, până acum, nu au fost introduse în calculul pensiilor, respectiv majorarea de 10% aferentă sporurilor, acordului global și altor drepturi de natură salarială pentru care s-au plătit contribuții.

De asemenea, perioadele de master și doctorat vor fi introduse ca perioade contributive asimilate stagiului de cotizare. Și un aspect foarte important: vor fi eradicate cazurile discriminatorii potrivit cărora oameni care au lucrat același număr de ani, în aceeași profesie și au avut cotizații egale, au beneficiat de pensii diferite.

RUBRICA ELEVILOR

NOI – NĂSCUȚI SAU NOU - NĂSCUȚI?

Țânăra Mirela Gruia din Giarmata, ne întreabă, pe adresa electronică a redacției noastre, cum este corect: noi-născuți sau nou născuți? În primul rând, nou-născut - este un substantiv compus, sinonim cu sugar, format din adverbul nou și adjectivul născut, provenit din participiul verbului „a naște” și se scrie cu cratimă. Pentru că, în acest context, „nou” are valoare de adverb, cu sensul „recent”, „de curând”, rămâne invariabil, adică nu își va schimba forma în declinare.

Nerecunoașterea acestei valori, de adverb generează formele greșite, în care „nou”, fiind perceput ca adjectiv, este acordat - „noi-născuți nouă-născute, noilor născuți” etc. - ceea ce este incorect.

Așadar, formele corecte de plural sau cele pe care le ia acest substantiv în declinare sunt cu adverbul „nou” invariabil: „nou-născuți, nou-născute, nou-născuților, nou-născuțelor” etc.

Se va spune corect, de exemplu: „Toată familia așteaptă nou-născutul” sau: „Este firesc ca părinții și medicii să acorde toată atenția nou-născuților”.

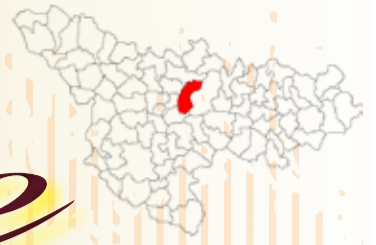
Din albumul „Muzeului etnografic” al comunei Giarmata

Costumul popular este un certificat de înaltă iscusință și pricepere, este un etalon de frumusețe, care posedă un limbaj de comunicare a unor tradiții străvechi, o mărturie vie a unui proces de creație în masă.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mulțumesc tuturor celor care m-au ales, acordându-mi votul lor de încredere

Nicolae OȚET

Ori de câte ori ajung la Remetea Mare, primarul comunei, domnul Ilie Golubov, îmi spune: „Nu cu mine, stai de vorbă cu oamenii comunei, pentru că avem o comună cu oameni harnici și buni gospodari”. I-am urmat sfatul și astfel am ajuns să-l am drept interlocutor pe

domnul Nicolae Oțet, un om plăcut la vorbă căruiua la despărțire, i-am promis că voi reveni să continuăm dialogul nostru. Și mă voi ține de cuvânt.

Domnule Nicolae Oțet, am aflat despre dumneavoastră că sunteți un iubitor și un crescător de oi și chiar apicultor.

Da, am crescut cu plăcere, de-a lungul anilor, turme de oi, dealtfel cred că această pasiune a mea pentru oierit, ca să spun astfel, se datorează zonei de unde am venit eu aici, în comună.

De unde ați venit?

Din Novaci domnișoară, dacă ați auzit de Novaci.

Cum să nu aud, domnule Oțet? Novaci rămâne încă un important cuib de păstori, acolo în munți, ciobanii novăceni își cântă, și azi, dorurile în dulcea limbă românească pe care au păstrat-o, poate mai mult ca oriunde, curată și nealterată. Ia

auziți: „Vară, vară, dulce vară / Lasă-mă la munte iară / Să privesc cum vin la ape / Oi din munte să se-adape / Dintre culmi să deslușesc / Viers de fluier ciobănesc...”

Exact așa! O zonă foarte frumoasă.

Dar și versurile care urmează în acea poezie populară de la Novaci, sunt iarăși foarte frumoase: „Pat să-mi fie dâlma-n floare / Cer albastru învelitoare / Să m-adoarmă în molcom cânt / Brazii clătinați de vânt...”

Dumneata, fată dragă, redeșteți în mine acum, minunăția locurilor adolescenței mele. A oierilor din acele locuri.

Dacă tot ați amintit de oieri și pentru că aveți oi, îmi puteți spune, pentru cititorii noștri din Banat, cum se desfășura ciobănitul în zona de unde ați venit?

Ciobănitul la novăceni s-a desfășurat după regulile ciobănitului din Mărginime, de unde își au originea. Astfel, cel mai în vârstă cioban de la stână era numit vătaf, iar cel mai tânăr boitar.

Și care era rolul băciței?

Rolul băciței a fost și a rămas cu atribuțiuni în mulsul și prepararea brânzei.

Dar care e sărbătoarea dragă oierilor?

Sărbătoarea care se cheamă „Urcatul oilor la munte” și care are loc în a treia duminică a lunii mai a fiecărui an, în preajma zilei Sfinților Împărați Constantin și Elena. A doua zi, dis-de-

dimineață, turmele de oi ale novăceniilor o apucă spre cărările munților, pe aceleași drumuri pe care au coborât în toamnă, în acest nesfârșit ciclu al transhumanței.

Ce vă fac copiii, domnule Oțet?

Mulțumesc de întrebare, dar văd că sunteți bine informată și despre Novaci, și despre mine. Copiii fac bine, lucrează, sunt amândoi căsătoriți, la locurile lor...

Câți ani de căsătorie aveți domnule Oțet?

Păi să calculăm din 1975...

Aveți 44 de ani!

Așa cum spui.

Mulți înainte!

Mulțumesc, domnișoară.

Domnule Oțet, 44 de ani de căsătorie, într-o țară în care, în vremea de azi, tinerii azi se căsătoresc și mâine se despart.

Și din acest punct de vedere sunt dezamăgit de mulți din tinerii acestor vremuri, de nărvurile lor, pe care televiziunile și ziarele nu mai pridesc să le critice, dar...

Domnule Nicolae Oțet, de când sunteți consilier local?

Domnișoară, mă aflu la cel de-al doilea mandat de consilier local și este o cinste pentru care mulțumesc tuturor celor care m-au ales, acordându-mi votul lor de încredere.

Pentru că interlocutorul meu din această ediție a jurnalului interregional „Banatul”, domnul Nicolae Oțet, vine din frumoasa așezare Novaci, îi oferim în dar o minunată poezie scrisă de o cunoscută dascăliță din Novaci, Lucia Podeanu.

Sate pustii

Nu mai cântă nicio frunză,
Nu mai mișcă nici un ram
Într-un sat de pe costișă
Casele nu-și au alean.
Le-au plecat stăpâni departe,
Peste țări și peste mări

Doar o babă – în tot satul,
Stăpână peste dureri.
Și se duce fără gânduri
Din ogradă în ogradă
Și-ar dori măcar o dată
Satul plin din nou să-l vadă.
Dar doar câinii și vițeii
Se țin droaie după ea
Și nu are cum să strige,
N-o aude nimenea.

„Arde-i-ar focul pe domni
Care-au dat așa porunci
Să rămână toată casa
Fără oameni, fără prunci!”
Și, într-un târziu, în noapte,
Când se culcă, în sfârșit:
„Sănătoși adumi-i,
Doamne!”
Baba se roagă șoptit.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Dorind să se stabilească în comuna Remetea Mare, domnul Mihai Rădulescu, domiciliat în orașul Timișoara, în vârstă de 31 de ani, ar dori să afle care sunt condițiile pentru obținerea, gratis, a unui teren de la primărie, atribuit tinerilor pentru a-și construi o casă? Îl informăm pe domnul Rădulescu, că pentru obținerea terenului, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- trebuie să aibă cel puțin 18 și cel mult 35 de ani;
- nu trebuie să dețină o altă casă sau un alt teren;
- cererea se depune la Consiliului Local al comunei.

Acte necesare:

- copie a certificatului de naștere;
- copie a cărții de identitate;
- declarație pe propria răspundere din care să reiasă că solicitantul nu deține și nu a deținut în proprietate o locuință sau un teren destinat construirii unei locuințe;
- declarație similară, însă care se depune la data rezolvării cererii;
- tinerii trebuie să începă lucrările în termen de un an, în caz contrar, terenul se pierde.

De menționat este și faptul că nu toate localitățile din România dispun de terenuri pentru tineri precum și acela că terenul este acordat pentru folosință gratuită, atât timp cât există casa pe el.

Rubrica școlii

Umil și umilit

Mi-am făcut un bun obicei, de a răspunde cât mai multor întrebări pe care le primesc la adresa redacției, sau, în cazul de față, chiar și pe stradă atunci când sunt recunoscută de elevi. Astfel, eleva Sorina Albu a școlii din comuna Remetea Mare, m-a întrebat deunăzi, dacă îi pot explica diferența dintre *umil* și *umilit*. Am răspuns cu plăcere curiozității ei, consemnând răspunsul și pentru alți colegi ai săi: „Despre *umil*, sinonim cu *smerit*, Petre Tuțea, excepțională personalitate a culturii române, din secolul trecut, observa că este corespondentul sintagmei evanghelice „sărac cu duhul”, pe care cei mai mulți nu o înțeleg în mod corect, deoarece nu înseamnă *prost*, *ignorant*, *naiv*, ci (într-o traducere fidelă a expresiei grecești *ptochos to pneumatí*) semnifică „îngenunchat”, „încovoiat”, nu neapărat ca stare materială, ci ca atitudine sufletească în fața divinității.

Verbul *a umili* (utilizat și reflexiv – *a se umili*) provine din limba slavă (sl. *umiliiti*), însemnând *A (se) pune într-o situație de inferioritate (neîndreptățită); a (se) înjosi*.

Prin urmare, în limbajul contemporan, sensul acestor cuvinte – *umil*, *umilinta*, *umilit* – este, de regulă, unul negativ, dar nu trebuie pierdut din vedere înțelesul vechi, autentic, religios, nobil, al *umilinței* / *smereniei*, pe care Petre Tuțea l-a explicat cu toată forța de convingere a genialității sale.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

FESTIVALUL TOCĂNIȚEI 2019 - EDIȚIA A VII-A

La sfârșitul lunii trecute, cu începere de la ora 16:00, în centrul comunei, la Dumbrăvița s-a desfășurat a VII-a ediție a Festivalului Tocăniței organizat de Primăria și Consiliul Local Dumbrăvița. Ca și în anii precedenți, la festival au fost prezenți concurenți din Serbia și Ungaria, îndeosebi din localitățile înfrățite, dar și din alte localități. De data aceasta, s-au înscris la concursul gastronomic treizeci și opt de echipe, cu dorința de a obține marele premiu și unanimitatea publicului în a fi catalogate drept „Cei mai buni bucătari”. Eveniment tradițional cu rezonanță, Festivalul Tocăniței a adunat mulți localnici dornici de a comunica și a se bucura împreună de muzică, voce bună, un pahar de bere

și o tocăniță gustoasă. Nu a lipsit nici în acest an atracția principală a festivalului, „Marele Ceaun” de 1000 de litri, în care bucătarii de elită ai Dumbrăviței au gătit o tocăniță specială, care, la finalul concursului, a fost oferită în mod gratuit participanților. Fără să strice regulile, ca diversitate, un participant francez a pregătit alături de tocănița de vită și un berbecuț la proțap. Urmând tradiția, pe seară juriul a desemnat câștigătorii:

Cea mai picantă tocăniță: Borzsasi Deverdici Angela

Cel mai frumos stand: Ansamblul Butykos

Cea mai frumoasă prezentare a tocăniței: Pîrlea Ovidiu

Premiul Special – Manea Gheorghe,

Locul III – Szilagyi Geza și Deneș Robert

Locul II – Echipa din Torda (Serbia),

Locul I – Echipa Vox Domini,

Polonicul de aur – Kosztolanyi Kalman.

Pentru publicul numeros participant la festival, atmosfera a fost plăcută, vremea de asemenea, frumoasă, iar tocănițele, delicioase.

Cum era de așteptat, juriul din care au făcut parte primarul din Szentes (Ungaria) și primarul din Torda (Serbia), a făcut jurizarea tocănițelor după criteriile bine stabilite. Au fost apreciate: gustul, consistența și aspectul tipic de tocăniță, fără să se țină cont de ingredientele folosite. Vizitatorii s-au bucurat de consistența tocăniței preparată de echipa Primăriei Dumbrăvița.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„Noi îi învățăm cum să se raporteze la Dumnezeu și ceea ce înseamnă de fapt tinerețea în biserică, adică nu ceea ce cred majoritatea tinerilor despre biserică. Să fii tânăr în biserică înseamnă să ai niște principii morale foarte bine definite și să te raportezi la Dumnezeu ca la un prieten adevărat și să fii liber în credința ta” Anita Radics – formator și coordonatorul taberei de la Măureni.

„TABĂRA DIN INIMA SATULUI”

În perioada 15-19 iulie 2019, Parohia Ortodoxă din Măureni a fost gazda celei de-a opta tabere pentru copii și tineri din cadrul proiectului „Tabăra din inima satului” derulat de Episcopia Caransebeșului, organizator principal, în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Caraș-Severin, ATOR-Banatul de Munte, Centrul de Tineret Moniom și partenerii locali: Primăria Comunei Măureni și Școala Gimnazială Măureni.

Tabăra a fost deschisă în dimineața zilei de luni, 15 iulie, cu o slujbă de Te Deum oficiată de părintele Mihai Ciucur, inspector eparhial în cadrul Departamentului de tineret al Episcopiei Caransebeșului, alături de Marinela Bobescu de la parohia din Oravița și părintele Aurel Radics, preotul localității gazdă. În cuvântul său, coordonatorul programului „Tabăra din inima satului” a menționat că tabăra de la Măureni este cea mai mare de până în prezent, având în vedere numărul de participanți și de voluntari și a felicitat colaborarea foarte bună dintre biserică, autorități locale și școala din localitate.

Având binecuvântarea Preasfințitului Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, derulat în contextul „Anului omagial al satului românesc în Patriarhia Română”, timp de cinci zile, un număr de 47

de copii și tineri cu vârste cuprinse între 6-14 ani, din localitatea Măureni, au avut parte de prezența a douăzeci și trei de voluntari proveniți din toate zonele județului, care le-au oferit acestora un program diversificat, bogat în activități educative, activități creative și cultural-religioase, ateliere de lucru, jocuri interactive și de echipă, seri tematice, activități duhovnicești, foc de tabără, precum și pelerinajul organizat la Mănăstirea Nera în data de 21 iulie.

La fel ca fiecare tabără derulată prin programul „Tabăra din inima satului” a cărui structură este concepută astfel încât atelierul de activitate desfășurate cu tinerii și copiii să poată acoperi și diferite subiecte de actualitate ale societății de astăzi, unul din cele mai importante ateliere desfășurate a fost cel de educație pentru viață, coordonat de către Alexandra Nadane, președintele Asociației România Pentru Viață.

Pe parcursul taberei de la Măureni, organizatorii au marcat și un alt eveniment important respectiv aniversarea a trei ani de la înființarea ATOR Banatul de Munte, prilej cu care tinerii din filialele asociației au sosit la Sfânta Liturghie pentru a sărbători împreună acest moment de bilanț.

„Tabăra din Inima Satului de la Măureni este una dintre taberele care au o însemnătate aparte,

pentru că în timpul desfășurării ei, noi, voluntarii care provenim din această frumoasă Asociație a Tinerilor Ortodocși din Banatul de Munte, sărbătorim cei trei ani de când Dumnezeu a binecuvântat să ia ființă această frumoasă familie. La fel ca în toate taberele, și din aceasta am avut lucruri minunate de descoperit și de învățat de la copiii pe care, practic, am venit noi să-i învățăm câte ceva. Fiind aici, în mijlocul lor, reușim să ne dăm seama ce misiune frumoasă am ales noi să facem. Misiunea de a fi voluntar nu e ușoară, dar e sublimă. Ceea ce nu reușesc, probabil, copiii și tinerii să învețe și să deprindă în alte medii și contexte ale vieții de zi cu zi, încercăm să-i învățăm noi, iar ceea ce primim ca răsplată din partea lor e înmiiit mai valoros, pentru că se traduce în emoții, lacrimi de bucurie și recunoștință”, mărturisește Anita Radics, formator în cadrul Taberei din Inima Satului de la Măureni.

Vineri, 19 iulie, a avut loc festivitatea de încheiere a taberei ce s-a desfășurat timp de o săptămână în această localitate. La acest eveniment a fost prezent și părintele Mihai Ciucur, care a oficiat slujba de Te Deum și a premiat fiecare participant cu diplome și premii din partea Preasfințitului Părinte Lucian.

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

NU EXISTĂ ÎN ACEST MOMENT NICIUN FEL DE DATORII ALE PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI LUĞOJ

FRANCISC BOLDEA, PRIMAR AL ORAȘULUI LUĞOJ

Fiecare violare a adevărului nu reprezintă numai o sinucidere a minciinosului, ci și un pumnal înfipt în sănătatea societății umane, spunea Waldo Emerson și avea dreptate. O astfel de informație falsă prezentată de stiripesurse.ro și atribuită Ministerului

de Finanțe, conform căreia Lugojul se află pe locul șapte în topul cu situația plăților restante mai mari de 90 de zile înregistrate la nivelul bugetului general al unităților administrativ-teritoriale, cu arierate de 4,13 milioane de lei, a fost demontată de primarul orașului Lugoj, domnul Francisc Boldea care ne-a asigurat că Primăria Lugoj nu are niciun fel de datorii și că singurele datorii mai vechi de 90 de zile existente la nivelul unității administrativ-teritoriale sunt cele ale Spitalului Municipal Lugoj. Astfel, domnul primar ne-a făcut cunoscut faptul că: „În

ultima perioadă au apărut în presă și au fost preluate de politicieni locali denaturări privind presupuse datorii ale Primăriei Municipiului Lugoj. Pe această cale doresc să informez opinia publică că nu există în acest moment niciun fel de datorii ale Primăriei Municipiului Lugoj. Singurele datorii mai vechi de 90 de zile existente la nivelul unității administrativ-teritoriale sunt cele ale Spitalului Municipal Lugoj, ordonator de credit, care are arierate în valoare de 4.125.607 lei”.

Quod erat demonstrandum...

TREBUIE SĂ NE GÂNDIM DIN TIMP LA PROIECTE COMUNE

VLADAN TADIĆ, CONSUL GENERAL AL SERBIEI LA TIMIȘOARA

Excelența Sa, domnul Vladan Tadić, consulul general al Serbiei la Timișoara, a avut o întrevedere, la Primăria Lugoj, cu domnul primar Francisc Boldea. Cu acest prilej, domnul Francisc Boldea, edilul orașului, a făcut, distinsului oaspete, o scurtă prezentare a Lugojului, evidențiind buna înțelegere a tuturor etniilor și a confesiunilor religioase din municipiu, unul dintre motivele de mândrie pentru municipiul Lugoj în rândul comunităților din Banat și chiar din țară. De asemenea, Domnia Sa, a evidențiat și relațiile excelente între municipiul Lugoj și orașele Vârșeț, Veliko Gradiste și Pancevo, din Serbia, în special în domeniul derulării în comun de proiecte cu finanțare europeană.

La rândul său, Vladan Tadić, care a fost însoțit și de Bogo Anucin, directorul general adjunct al

DGASPC Timiș și reprezentantul comunității sârbe din Lugoj, a mulțumit pentru primirea călduroasă și a scos în evidență bunele relații dintre România și Serbia, atât la nivel de comunități locale din cele două țări, dar și la nivel de guvern. De asemenea, Vladan Tadić a apreciat colaborarea dintre municipiul Lugoj și cele trei orașe din Ser-

bia în domeniul proiectelor cu finanțare europeană și a adresat un îndemn de a extinde colaborarea și în domeniul economic și cel cultural, dar și de a realiza colaborări și cu alte orașe din Serbia. În acest sens, consulul Vladan Tadić și-a manifestat disponibilitatea de a facilita noi relații de colaborare între municipiul Lugoj și alte orașe din Serbia.

„Pregătim următoarea perioadă de proiecte europene. Trebuie să ne gândim din timp la proiecte comune și e bine să așteptăm pregătiți acest program. Primării și organizații din Serbia s-au adresat Consulatului cu rugămintea de a găsi parteneri în România. Dumneavoastră, la Lugoj, aveți deja relații, dar noi suntem pregătiți în orice moment cu noi contacte în Serbia, chiar mai îndepărtate de zona de frontieră”, a conchis, la capătul întrevederii, Excelența Sa, domnul Vladan Tadić.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Grațela Olteanu din municipiul Lugoj, ar dori să afle dacă indemnizația de șomaj, intră în baza de calcul a concediilor medicale? Înainte de a răspunde, îi comunicăm doamnei Olteanu că indemnizația de șomaj se acordă la cererea persoanei care și-a pierdut locul de muncă, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. De reținut și faptul că se ține cont de cât timp a lucrat persoana în cauză pentru a se stabili perioada de acordare și quantumul indemnizației de șomaj! Quantumul indemnizației de șomaj se acordă în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează: - 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia.

Revenind la întrebarea cititoarei noastre, subliniem că, potrivit art. 1 lit. C din OUG 158 / 2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj au dreptul, pe perioada în care au domiciliul sau reședința pe teritoriul României, la concedii medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

Baza de calcul al indemnizațiilor de concedii medicale se determină ca medie a veniturilor brute lunare reprezentând indemnizația de șomaj, din ultimele 6 luni din cele 12 luni din care se constituie stagiul de cotizare, până la limita a 12 salarii minime brute pe țară lunar, conform art. 10 alin. 2 din OUG 158/2005. Date fiind aceste circumstanțe, indemnizația de șomaj intră în baza de calcul a concediilor medicale.

SPORT

SPRE CLASA REGINĂ A COMPETIȚIILOR AUTO

Tinerii piloți lugojeni, porniți spre clasa Regină a competițiilor auto, de la Clubul Moto Extrem, condus de Liviu Jigmond, au bifat o nouă competiție pe podium, în cadrul etapei secunde din Campionatul Regional al Vestului, la o săptămână după ce au dominat a doua etapă din Campionatul Național. Întrecerea s-a disputat la începutul acestei luni pe circuitul asfaltat Vik

Power, din Arad.

Lugojul a fost reprezentat de frații Mark Luca Ioviță (opt ani) și Dean Victor Ioviță (șase ani), Mark Szabo (șapte ani) și veteranul Andrea Lelli (45 ani).

Cea mai bună clasare a obținut-o Mark Luca Ioviță, care s-a impus la ambele clase de concurs, ocupând prima treaptă a podiumului de premiere și la 65 cc și la 50 cc.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foiaia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Principalii organizatori ai festivalului.
Al treilea din imagine, de la stânga la dreapta, Ladislau Heleport, viceprimar al comunei Bata.

„FELICITĂRI CONDUCERII PRIMĂRIEI DIN BATA, CARE PĂSTREAZĂ, CU EXIGENȚĂ ARTISTICĂ ȘI ORGANIZATORICĂ, ACEST MINUNAT FESTIVAL!”

MIRCEA BANICIU

Am așteptat cu bucurie această nouă ediție, a XI-a, a Festivalului „Bulci Fest” desfășurată, ca de fiecare dată, în apropierea reședinței de iarnă a glorioasei familii Mocioni și a Muzeului Etnografic din micuțul și frumosul sat Bulci. S-au împlinit, în acest an, cinci decenii, de când, în apropierea cătunului White Lake și la sud-vest de orașul Woodstock, din statul New York, a avut loc prima ediție a celebrului festival „Woodstock Music & Art Fair” și organizatorii festivalului din Bulci, cu sprijinul primăriei din comuna Bata, au dorit, și chiar au reușit, să salute printr-o ediție jubiliară, trecerea a jumătate de veac al festivalului Woodstock și, de ce nu, a tot atâția ani de folk românesc.

Ieșind din pădurile mocioneștilor, venind de către Lipova alături de omul care a făcut posibilă, și în acest an, venirea mea la Bulci, e vorba de Vasile Todî, am oprit la intrarea în satul reședință de comună, în dreptul Pensiunii „La Bade Ioane”, acolo unde, peste câteva săptămâni, la final de septembrie, se va desfășura cel mai mare și mai bine organizat Festival al Vânătorilor din România. După o scurtă plimbare prin parcul pensiunii, unde domnește ordinea și curățenia exemplară impusă de vrednicia celui alintat de prieteni badea Ion, am pornit spre castelul din Bulci, acolo unde, cu o zi înainte de începerea festivalului, spațiul pentru

campare, gratuit oferit de oficialități spectatorilor, era aproape plin. Veniți din toate colțurile țării, alții din străinătate, după cum aveam să aflu ulterior, iubitorii de muzică folk se rânduiseră gospodărește în așteptarea soliștilor: Mircea Baniciu & Band (Vlady Cnejevici & Teo Boar), Mircea Vintilă, Adrian Ivanițchi, Cristian Buică, Nelu Pitic & Trupa de Serviciu, Clipa, Noni Groove, Monica Cojocar, Arthur in Neverland, Raul Cârstea, Marius Bațu, Mircea Bodolan, Jul Baldovin, Didina Curea Dinu Olăraș și Daniel Julean. Demn de menționat mi se pare și faptul că Daniel Julean, alături de Adrian Ivanițchi, sunt singurii dintre artiștii invitați care au cântat la fiecare ediție, încă din primul an.

E vineri, 2 august și, ca prin farmec, acest loc pe care îl cunosc bine de ceva vreme, își schimbă, ca prin miracol, înfățișarea. Poate și pentru faptul că pe scenă sunt invitate numele celebre ale muzicii folk românești. Ascult, aplaud și admir. Mi-am promis ca sâmbătă să culeg și câteva impresii din rândul spectatorilor. Și m-am ținut de cuvânt, dovadă că public câteva impresii, lăsând pentru viitoarea ediție o bună parte din ele.

Ana Străuț, 22 de ani din Hunedoara: „Nu am cuvinte! Superb!”

Renate Silaghi, 35 de ani din orașul Carei: „Am venit cu soțul și copiii. Suntem pentru a treia

oară și vom mai rămâne o zi și după festival. Este o zonă foarte frumoasă.”

Mihai Condeescu, 47 de ani din Bacău: Sunt pentru prima dată la acest festival. Datorz prezența mea prietenilor care m-au convins să vin și te asigur că nu îmi pare rău că i-am ascultat. Este minunat.

Hanelore Rimschneider, 47 de ani din Freiburg, Germania: „Sunt pentru a doua oară cu soțul și cei doi copii. Am revenit cu plăcere pentru a reasculta artiștii adolescenței mele.”

Și, cu voia dumnezeavoastră, ultimul pe listă, cunoașteți expresia, nu?, **Mircea Baniciu**: „Și această ediție, asemeni celorlalte, a fost pregătită exemplar. Un public tot mai numeros cu fiecare an, un public cald și prietenos. Felicitări conducerii primăriei, care păstrează, cu exigență artistică și organizatorică, acest minunat festival!” Solicitându-i și un mesaj pentru locuitorii comunei Bata, maestrul a conchis: „Cum s-ar putea ca, fiindu-mi voi tot mai des prilej de bucurie, să nu vă cânt și să nu vă laud?”

Scriind acum, la o depărtare de câteva zile de bucuria trăită în universul muzicii folk, îmbrățișez convingerea că civilizația este trecătoare, amintirea evenimentelor politice se șterge din memoria oamenilor, dar cultura supraviețuiește mileniiilor.

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ECOU - LA BINECUVÂNTAREA NOII BISERICI ÎN BILED

La Sărbătoarea Sfintei Treimi a fost binecuvântată și stropită cu apă sfințită noua biserică ortodoxă română cu hramul „Sfintei Treimi” din Parohia Biled. Slujba a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului. Acest moment de însemnătate cardinală pentru istoria unei comune, a lăsat frumoase impresii atât locuitorilor comunei, cât și oaspeților, întâlnindu-i ecoul chiar în publicațiile Mitropoliei Banatului, care a consemnat că:

„La acest eveniment au participat, pe lângă principalii ctitori ai bisericii, familia Sebastian, Ramona și Valeriu Cean, originari din Biled, stabiliți în USA, primarul localității, dl. Cristian-Felician David, constructorul bisericii, dirigințele de șantier, precum și sute de credincioși.

Părintele Mitropolit a primit, din partea Consiliului Local, titlul de Cetățean de Onoare al localității Biled, iar preotul Marius Ruscu a primit din partea Înaltpreasfințitului Părinte

Mitropolit Ioan distincția de iconom, pentru implicarea în ridicarea noii biserici parohiale.

Piatra de temelie a noii biserici a fost pusă în ziua de 21 iunie 2015 de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan. Până în prezent, slujbele religioase au fost oficiate într-o capelă, amenajată într-o casă.”

Ilustrăm și în acest număr cu noi imagini, spre aducere aminte peste veacuri, această minunată zi.

Foaia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

și celorlalți reprezentanți ai comunității.

Bună ziua, domnule primar Petru Roman! Mă aduce în orașul Deta un eveniment deosebit. Senatul Asociației Primarilor din Banatul Istoric, a validat propunerea Comitetului Director de a vi se conferi în acest an, ca semn al prețurii și al înaltei aprecieri pe care o avem pentru serviciul dumneavoastră nobil pus în slujba creșterii prestigiului orașului, a vocației și demnității dumneavoastră spirituale, titlul de Primar al Țării Banatului cu Placheta de Excelență. Este cea mai înaltă distincție a acestei instituții.

Eu vă mulțumesc foarte mult pentru apreciere și vă asigur că este o mare bucurie pentru mine atunci când văd că munca mea este apreciată. Distincția pe care mi-o oferiți este, în primul rând, o recunoaștere a eforturilor comunității din Deta. Eu sunt doar omul trimis de comunitate pentru a se ocupa de administrarea orașului. Eu îmi fac doar datoria față de oameni și față de cei pe care îi reprezint. De aceea consider că acest titlu pe care mi l-ați conferit este, în primul rând, meritul minunaților locuitori ai orașului Deta. Iar în numele lor vă mulțumesc încă o dată.

Puțini primari sunt atât de implicați în modernizarea orașului cum sunteți dumneavoastră. Am discutat deja, într-un număr anterior, despre cât de bine arată orașul, pe lângă Ștrandul Termal, care a devenit o atracție și pentru turiștii din exteriorul țării (Ungaria, Serbia), ați lucrat la aspectul parcului, ați creat parcuri, pavaje, șosele noi, sensuri giratorii, semafoare care gestionează traficul, la

ce să ne așteptăm în viitor?

► Avem foarte multe proiecte în derulare și, poate la fel de multe, depuse spre finanțare. Facem eforturi pentru ca toate investițiile și lucrările derulate de administrația locală să răspundă cât mai bine nevoilor cetățenilor din oraș. Ca să vă dau doar câteva exemple aș aminti aici construcția unui bloc ANL cu 32 de apartamente la care vor începe lucrările în următoarea perioadă și a unui bloc de locuințe sociale, tot cu 32 de apartamente, investiție aflată în faza de licitație. Avem în derulare un proiect finanțat de POR cu 800 de mii de euro în urma căruia vom crește mobilitatea pe străzile Mihai Viteazul și Revoluției prin realizarea de piste pentru biciclete și spații verzi. Faza a doua a acestui proiect se va realiza din bugetul local astfel încât să putem realiza două sensuri giratorii noi, să amenajăm locuri de parcare și să realizăm accesul la case pe două străzi din oraș. Mai avem în faza de licitație un proiect care prevede anveloparea și izolarea termică a trei blocuri de locuințe în zonele Elena Gheneșcu și Gării, proiect finanțat prin POR cu 350 de mii de euro. Suntem tot în faza de licitație cu partea a doua a proiectului de reabilitare a Pieței Agroalimentare fondurile pentru aceste lucrări fiind asigurate de bugetul local și AFIR prin GAL Timiș-Torontal. Am ajuns în faza finală a realizării accesului la Parcul Industrial și a fost finalizată recent licitația la lucrările de realizare a șanțurilor pluviale și a trotuarelor pe străzile Sf. Ion și 16 decembrie, șantierul urmând să fie finalizat în acest an. Mai avem în lucru reabilitarea trotuarelor pe străzile Călimănești și Mărășești. Nu pot să nu amintesc un proiect pe care îl așteaptă foarte mulți locuitori ai orașului și anume noua casă de cultură la care am finalizat procedurile de licitație și vom începe lucrările cât mai repede posibil. Nu în ultimul rând, aș aminti de proiectul câștigat direct de la Comisia Europeană prin care se va realiza un punct de acces public și gratuit la internet wireless.

Dacă tot vorbim despre viitor, să ne gândim puțin

Nu avem de gând să coborâm ștacheta

Petru ROMAN - Primar al orașului Deta

și la cel foarte apropiat, săptămâna viitoare sărbătorim Zilele Orașului Deta. Anul trecut petrecerea a fost un succes, i-ați avut ca invitați, printre alții, pe Liliana Laichici, Carmen Popovici Dumbravă, Connect-R și Andreea Bănică. Cum va fi anul acesta?

► Zilele orașului este o sărbătoare în care unii nu au crezut atunci când, în urmă cu 10 ani, am inițiat-o totuși, iată că a devenit, dintr-o poveste frumoasă, deja tradiție. An de an sărbătoarea a crescut atât în oferta organizatorilor, cât și în participarea publicului. Nici în acest an nu avem de gând să coborâm ștacheta. Am pregătit din nou trei zile de muzică și distracție în perioada 2-4 august. Avem și oaspeți de peste hotare, de aceea sunt sigur că publicul va fi mulțumit. Vom deschide sărbătoarea așa cum ne-am obișnuit cu o paradă a portului popular condusă de fanfara Amicitia, iar lansarea oficială a evenimentului va avea loc pe scena din Parcul Orașului unde avem pregătite câteva surprize pentru public. Prima seară este dedicată muzicii populare, oamenii urmând să îi întâlnească pe Mihaela Petrovici, Alina Trastău și Bebe Dragomir. Seara de vineri, 2 august, aparține în egală măsură ansamblurilor de dansuri populare de la Centrul Cultural Deta. A doua zi a sărbătorii va debuta cu o serie de reprezentații din Deta, cât și ale unor formații de peste hotare, iar ziua se va încheia cu trei concerte de excepție: Radu Ile, Misha și Ruby. Duminică, în ultima zi a sărbătorii noastre, ne vom bucura de Crosul Orașului Deta în cursul dimineții, urmând ca seara să fie deschisă de reprezentațiile copiilor de la grădinițele și școlile din Deta. La final, va avea loc concertul fraților Ștefăneț și un super concert Mandinga. Așa cum facem în fiecare an, vom încheia Zilele Orașului Deta 2019 cu un superb foc de artificii.

Vă mulțumesc, domnule primar și vă doresc numai reușite pe viitor, petrecere frumoasă!

► Mulțumesc, toate cele bune și dumneavoastră!

Dialog realizat de
prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

KIRCHWEIH - LA DETA

GERHART ȘAMANTU,
PREȘEDINTELE FORUMULUI DEMOCRAT GERMAN DIN DETA

Sâmbătă, 20 iulie, a avut loc, la Deta, Kirchweih-ul tradițional. Aceasta este sărbătoarea ce marchează sfințirea hramului Bisericii Romano-Catolice „Sfânta Ana” din oraș. O tradiție ce a fost reluată după 29 de ani și se reorganizează încă din 2015 de către Forumul Democrat al Germanilor - filiala Deta. Ediția din acest an a fost cu atât mai deosebită, cu cât a semnalat cinci ani de activitate a ansamblului de dansuri germane „Edelweiss” din Deta. Activitățile s-au desfășurat pe parcursul întregii zile. Sărbătoarea a început dis-de-dimineață cu o paradă a portului popular german la care au participat aproximativ 300 de persoane, finalizată cu sfințirea buchetului de rozmarin (simbol al șvabilor din Banat) în fața bisericii. Parada a fost însoțită de muzica fanfarei „Banater Musikanten” din Timișoara, participanții prezentându-și frumoasele porturi populare. În cursul după-amiezii a avut loc o tombolă, unde s-a licitat o sticlă de vin, un batic și o pălărie, câștigătorii având onoarea de a dansa pe podium în ritmuri de vals și polka. Momentul mult așteptat a fost licitarea buchetului de rozmarin, perechea câștigătoare fiind cea care va conduce parada în anul ce urmează. Spre seară a avut loc un program cultural-artistic la care au participat ansambluri germane din țară și străinătate: Ansamblul „Regenbogen” din Oradea, „Gemeinsam” din Satu Mare, „Banat Ja” din

Arad, „Banater Rosmarein” din Timișoara, „Enzian” din Reșița, precum și „Organizația tinerilor șvabi din Hartian” (Ungaria), și ansamblul „Kränzlein” (Ungaria). La bal, muzica a fost asigurată de către fanfara „Schwabische Party” din Hartian (Ungaria). Menționăm că, pentru prima oară după 30 de ani, oaspeții și localnicii s-au putut bucura de muzica live. Oamenii au petrecut până noaptea târziu, atmosfera fiind încărcată de cântec, joc și voie bună cum stă bine bănățenilor adevărați.

REZULTATE FRUMOSE LA BACALAUREAT PENTRU LICEUL DIN DETA

Rezultatele absolvenților clasei a XII-a la bacalaureat și la admiterea în facultate au adus, în acest an, bucurii părinților și profesorilor. Astfel, peste jumătate dintre ei au luat note de trecere la toate cele trei materii evaluate: limba și literatura română, matematică sau istorie (probă la alegere) și anatomie, respectiv fizică sau geografie (probă la alegere).

De remarcat este rezultatul elevei Oana Herșanu din clasa a XII-a R, care a dovedit o cunoaștere perfectă a tuturor noțiunilor aferente clasei terminale și a obținut media 10 (zece) la bacalaureat și, în același timp, nota zece la Examenul de Admitere la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara. Felicitări acestui copil frumos, dar și părinților, profesorilor și tuturor celor care au crezut în ea și au susținut-o de-a lungul acestei perioade dificile din viața sa.

A trecut, se poate spune, încă o lună de vară cu temperaturi ridicate, mai mult în sufletele copiilor, din cauza emoțiilor simțite în timpul probelor, și mai puțin în termometre. Totuși, a fost o perioadă frumoasă, plină de satisfacții și activități interesante în cadrul Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” din Deta. Având în vedere că examenele s-au încheiat, le urăm elevilor noștri vacanță plăcută, liniștită și relaxantă. Să ne vedem cu bine la toamnă!

DIRECTORUL LICEULUI TEHNOLOGIC „SF. NICOLAE” DETA,
prof. ANA-LEȚIȚIA MORARIU

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Peste 1.000.000 de euro investiți în podul de la Ictar-Budinț Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

M-am întors de scurt timp de pe litoral și ceasului cu fluturi de apă, care sună la țărnuț mării, îi mai aud țicăitul și-n inima câmpiei. În drumul spre Topolovățu Mare, am oprit mașina să admir o fântână cu „cocor”, singura care poate povesti călătorului visul de peste noapte al câmpiei.

În apropierea ei, atunci când se află departe de drumurile urdinate, se rotește șatra de țigani odihnind într-un amurg ca lumina sângelui trecând prin unghii.

Domnule primar, ce ar trebui să știe cititorii mai puțin familiarizați cu acronimul GRAL, pentru că tot ați venit de la o întrunire a acestei asociații?

▶ Grupul de Reformă în Administrația Locală a luat naștere, la început, din inițiativa primarilor liberali.

Ce a determinat fondarea acestei asociații?

▶ Nemulțumirea, nemulțumirea față de cei care nu au considerat util să-i consulte la luarea unor decizii privind interesele Unităților Administrative-Teritoriale. Ulterior, s-au alăturat edililor liberali, colegii din mai toate partidele, noul Cod Administrativ fiind unul din obiectivele noastre.

La trecuta noastră întâlnire, erați preocupat de lucrările care se efectuau la capela mortuară.

▶ Am finalizat deja acele lucrări, urmând să asfaltăm drumul de acces spre capelă.

Cu podul de la Ictar-Budinț, cum stați?

▶ Pregătim deja predarea amplasamentului către firma câștigătoare, după care vor începe lucrările de execuție.

Este o investiție mare?

▶ Mare și foarte importantă pentru consătenii mei. E vorba de peste 1.000.000 de euro investiți în podul de la Ictar-Budinț.

Cu ce fonduri?

▶ Cu fonduri obținute prin PNDL 2 și ne bucurăm că s-a finalizat licitația la acest obiectiv, știut fiind că licitația a durat destul de mult.

Legislația stufoasă a determinat și în acest caz întârzierea?

▶ Bineînțeles. Cu termenele ei mult prea îngăduitoare, nu atât cu beneficiarul, cât cu cel care licitează.

Să înțeleg că vă mai confrunțați, în drumul dumneavoastră spre îndeplinirea unui obiectiv, a unui proiect, cu eternele și răutăcioasele contestații, din care multe se fac doar din dorința de a le face, de a șicana bunul mers al lucrurilor?

▶ De această dată nu am avut probleme mari din cauza contestațiilor, cum, din păcate, ne obișnuiserăm.

Cu drumul spre Cralovăț cum stați?

▶ Se lucrează pe acel drum, dar, cu sincope,

cu nedorite întârzieri.

De ce?

▶ Din cauză că firmele câștigătoare, după cum se știe, contractează mai multe lucrări, uneori câte patru sau cinci, rotind astfel muncitorii pe șantierele aflate în lucru, astfel că se întârzie lucrările cu săptămânile sau și mai rău, cu luni. Luni în care nici un angajat nu trece pe la șantier.

Se simte, domnule primar, chiar și în acest domeniu lipsa de personal?

▶ O, fără îndoială. Lipsa forței de muncă devine un adevăr tot mai des întâlnit pe piața muncii din România.

Domnule primar, apropo de lipsa de personal, de oameni, am întâlnit la câteva, și nu puține, firme de construcții, tot mai mulți cetățeni asiatici, lucrători, de care conducerea acelor societăți, se arată foarte mulțumită.

▶ Domnișoară Roxana, astfel de cazuri, ca cel de care ai amintit, adică de prezența forței de muncă asiatică, nu vor fi întâmplătoare, această mână de lucru străină va fi tot mai necesară în viitorul apropiat. Ne pleacă tinerii, domnișoară, ne pleacă oamenii cu calificări înalte, ne pleacă chiar și cei necalificați. Sunt constatări triste, dar evidente.

E trist.

▶ Domnișoară Roxana, trist e că pleacă, dar și mai trist e că nu ai cu ce argumente să-i determini să nu plece.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

JUR. AUREL MIHUȚ

Domnul Eugen Matei din comuna Topolovățu Mare, ne solicită informații privind ajutorul de deces din noua lege a pensiilor. Îi comunicăm domnului Matei că, potrivit legii, se acordă ajutor de deces unei singure persoane care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul sau oricare persoană care face această dovadă. Ajutorul se acordă și în cazul decesului persoanei care, în ultimele trei luni anterioare decesului, a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii.

Se consideră membru de familie, în sensul prezentei legi: soțul; copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani ori, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, sau, indiferent de vârstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă înaintea vârstelor menționate; părinții și bunicii oricărui dintre soți. Solicitantul trebuie să facă dovada calității de asigurat sau de pensionar la data decesului membrului de familie pentru care se solicită acest drept.

Ajutorul de deces convenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din cuantumul prevăzut, potrivit legii. Ajutorul de deces se acordă și în cazul decesului persoanei aflate în timpul concediului pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de doi ani, iar în cazul copilului cu handicap până la 3 ani, respectiv până la 7 ani, sau al unui membru de familie al acestuia, dacă, anterior intrării în concediu, persoana în cauză era asigurat obligatoriu și raportul de muncă a fost suspendat. Plata ajutorului de deces se face pe baza documentelor justificative prin virament bancar.

Acesta poate fi achitat și către o persoană juridică, dacă aceasta face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

Acordarea ajutorului de deces se face la cerere, pe baza certificatului de deces și a documentelor justificative și nu este condiționată de realizarea unui anumit stagiul de cotizare. Ajutorul de deces se achită în termen de 3 zile lucrătoare de la solicitare, de către Casa Teritorială de Pensii competentă. Competența acordării ajutorului de deces revine, după caz, Casei Teritoriale de Pensii din raza de domiciliu a asiguratului / pensionarului decedat sau din raza de domiciliu a asiguratului / pensionarului care solicită ajutor de deces pentru membru de familie.

Ajutorul de deces se achită persoanei îndreptățite sau mandatarului desemnat, prin procură specială, de către aceasta. Ajutorul de deces poate fi solicitat, pe baza actelor justificative, în cadrul termenului general de prescripție prevăzut de lege, calculat de la data decesului, respectiv de la data înregistrării actului de deces în situația declarării morții prin hotărâre judecătorească. Pentru a se aplica, însă, propunerea trebuie mai întâi să fie adoptată de Parlament, promulgată de președintele țării și publicată în Monitorul Oficial.

BIJUTERIA LIRICĂ

Apune tinerețea

GEORGE LESNEA

Apune tinerețea, începe iarna-n păr,
Tot mai departe-i cerul fâgăduit de viață,
Trec zile de cenușă, trec ore reci de ceață
Și gândul bea otravă crezând că-i adevăr.

Ca un lînțoliu vine o nouă dimineată,
Nu pune visul îngerilor în florile de măr,
Râd apele luându-mi nădejdea în răspăr
Gâlbuie, coaja vremii îmi degeră pe față...

Cu lumânarea stinsă a beznelor în mână
Curând eu mă voi duce spre schitul de țărână,
Dar tu, tu sfinte suflet, unde-ai să mergi? Mă tem...

Știind că trist și singur și dincolo tot suferi
În loc să lunec pașnic în buruieni sau nuferi,
De grija ta în groapă va trebui să gem.

ANUNȚ

Retim Ecologic Service S.A. informează cetățenii că în data de 26.08.2019,

derulează campania de colectare a deșeurilor voluminoase și, în data de 02.09.2019, derulează campania de colectare a deșeurilor periculoase din deșeuri menajere de pe raza comunei Topolovățu Mare.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

**„AM GĂZDUIT, ÎN ACESTE DOUĂ ZILE,
O REALĂ PROMOVARE A VALORILOR INTERPRETATIVE ALE CÂNTECULUI BĂNĂȚEAN!”**

IOAN CRISTIAN CARDAȘ, PRIMAR AL COMUNEI VICTOR VLAD DELAMARINA

Odată ajunsă la hotarul comunei Victor Vlad Delamarina, mi-am amintit versurile de început ale unui frumos cântec popular: „Și-am ajuns în sat cu soare, și-am știut că-i sărbătoare.” Și chiar a fost o sărbătoare aparte marcată de o nouă ediție a Festivalului Național de Folclor „Perla Banatului”. Manifestarea a fost organizată de Primăria Victor Vlad Delamarina, împreună cu

Ansamblul „Perla Banatului” și a avut ca scop promovarea tinerilor interpreți din Banat.

Derulată pe întinderea a două zile, sărbătoarea a fost un adevărat succes. Sâmbătă, 27 iulie, am urmărit pe scenă soliștii: Adriana Scorobete, Cosmin Ion, Ileana Pătrașcu, Sorana Mariș, Maria Pătrașcu, Carmen Maria Bucovicean, Maria Bratiș, Gabi Șera, Vasilica Plenicean, Irinel Dănilă și Rodica Gropineac.

Iar duminică, 28 iulie, au cântat: Daniela Văcărescu, Ana Jurj, Irinel Dănilă, Nicolae Brânzei, Lavinia Lucian, Casian Vlădescu, Dariana Dumitrescu, Cristian Nechita, Alexandru Panțoni, Florentina Falconi, Aiana Maria Rada, Sorina Elena

Laszlo, Nicolae Stroiță și Denis Dănilă. Alături de ei, și-au dat concursul instrumentiștii Petrică Ștefan, Adelin Muntean, Lucian Crista, Denis Făt, Florin Codrean, Denis Glosic, Mario Ianis și Dorin Haneș, precum și ansamblul „Voinicelul” din Lugoj. La sfârșitul manifestării, edilul comunei, domnul Ioan Cristian Cardaș, mi-a spus: „Am găzduit, în aceste două zile, o reală promovare a valorilor interpretative ale cântecului bănățean. Sunt bucuros că am putut oferi locuitorilor comunei noastre și celor veniți din alte localități, acest frumos spectacol, în care tineri interpreți de folclor, au încântat spectatorii prin arta lor și, de ce nu, prin frumusețea portului popular bănățean”.

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„ÎN COMUNA VERMEȘ, RESPECTUL PENTRU CREDINȚA APROAPELUI ESTE UN FAPT OBIȘNUIT!”

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

Sună telefonul și aud glasul inconfundabil al domnului primar al comunei Vermeș: „Roxana, mâine îi musai să vii la Vermeș, aici, unde frații noștri creștini, aparținând Bisericii Creștine Baptiste „Betel”, din localitate, sărbătoresc 100 de ani de existență. Este o sărbătoare care trebuie salutată în pagina Vermeșului din jurnalul interregional *Banatul* și un bun prilej de a reaminti tuturor că, în comuna Vermeș, respectul pentru credința aproapelui este un fapt obișnuit.”

Și astfel, am ajuns la Vermeș în primele ore din ultima zi a lunii trecute. O zi frumoasă și liniștită ca sufletul fraților aflați la bucuria centenarului bisericii lor. În drumul meu spre această sărbătoare, mi-am amintit că au trecut 141 de ani de când lucrarea evanghelică

baptistă a pătruns în Banat prin fratele J. Flor, neamț de credință baptistă, trimis ca distribuitor de Biblie de către Societatea Biblică Britanică din Budapesta. Ani grei, asemeni multor altor culte, au cunoscut și credincioșii bapțiști, culminând cu cea de-a opta și cea mai cruntă prigoană îndurată de bapțiștii din România, aceea din perioada dictaturii lui Ion Antonescu, atunci când bisericile baptiste au fost închise și credincioșii bapțiști declarați dușmani ai patriei. Tot atunci, arhimandritul Veniamin Pocitan, vicarul Patriarhiei Ortodoxe, i-a cerut mareșalului Ion Antonescu trimiterea tuturor bapțiștilor, adventiștilor și creștinilor după Evanghelia la Bug, în Transnistria.

Apoi, a venit ziua binecuvântată de 31 octombrie 1944, zi în care Regele Mihai I al României a semnat decretul de lege nr. 533, prin care Cultul Creștin Baptist din România și-a reprimat toate drepturile.

Și au mai trecut, iată, aproape nouă ani de când istoria bisericii din Vermeș a marcat ordonarea primului pastor angajat în lucrarea

Domnului din biserică împreună cu filialele din Izgar și Ersig. E vorba de fratele Ioan Adrian Trufan, membru în Biserica Baptistă Emanuel din Bocșa, absolvent al Universității Emanuel din Oradea – Teologie pastorală.

Gândindu-mă la toate acestea, nici nu am simțit cum a trecut timpul, iar evenimentul, care a marcat cei 100 de ani de existență a Bisericii Creștine Baptiste „Betel” din Vermeș, a început să se desfășoare în prezența oficialităților locale, a pastorului Trufan Ionuț, a fraților pastori ce au slujit în Casa Domnului de la Vermeș: Cioloca Petru, Gigi Negrea, Traian Dejeu, Ilie Milutin, Ilie Tinco, alături de diaconii Pavel Jivan și Petru Lighezan.

„O zi frumoasă cu vreme bună și Hristos Domnul alături de noi”, „Salvarea lumii este iubirea și iertarea” iată doar câteva din vorbele frumoase, rostite la microfon, care mi-au însemnat drumul spre casă.

Ziua minunată a sărbătoririi centenarului s-a încheiat cu masa festivă de la Casa de Cultură „Cassian R. Munteanu” din Vermeș.

MULȚUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI / ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ZILE DE... ZILE MARI!

Soarele plutea într-un văzduh de metal topit, revărsând o arșiță sufocantă. Nicio adiere nu tulbura aerul fierbinte atunci când am intrat pe poarta Casei Naționale a comunei Coșteiu, pentru a participa la una dintre cele mai îndrăgite manifestări cultural-artistice ale spațiului bănățean: „Zilele comunei Coșteiu”, manifestare desfășurată pe întinderea a două zile, ce s-a bucurat, în prima zi, de prezența a numeroase ansambluri artistice, precum și de un număr foarte mare de instrumentiști și interpreți de folclor.

În cea de-a doua zi, un numeros public, din Timișoara, Lugoj, Coșteiu și din alte localități,

a putu urmări un regal de muzică folk, în cadrul căruia, spectatorii au aplaudat la scenă deschisă, nume grele ale muzicii folk: Mircea Vintilă, Daniel Julean, Maria Nicoleta Brola și Victor Socaciu. Am văzut, cu acel prilej, un public încântat de spectacolul prezentat, până târziu în noapte, pe scena care se deschidea spre un frumos platou de joc, ce se afla în apropierea parcului din Coșteiu, parc pe care merită să-l vizitați. Ca și altă dată, voi lăsa imaginile să vorbească, cu gândul că - așa cum ne-a sfătuit domnul primar - „merită artiștii să se regăsească în paginile celui mai frumos jurnal din Banat”.

Voi consemna doar câteva dintre impresiile spectatorilor: **Maria Lăpădat** din Timișoara: „Am venit cu un grup de prieteni, pentru că un astfel de spectacol, rar vezi în Timișoara.” **Traian Pascalu** din Lugoj: „Felicitări domnului primar pentru această seară de neuitat, oferită nouă și locuitorilor comunei sale.” **Radu Igaș** din Gătaia: „Am venit, după cum vedeți, cu toată familia. Cum să ratez un astfel de spectacol?” **Mihai Naum** din Traian Vuia: „Este o seară pentru care aduc mulțumiri conducerii Primăriei din Coșteiu. Am revăzut interpreții pe care îi apreciez deosebit.”

ANUNȚ PREALABIL PRIVIND AFIȘAREA PUBLICĂ A DOCUMENTELOR TEHNICE ALE CADASTRULUI

Unitatea administrativ - teritorială Coșteiu, cu sediul în Comuna Coșteiu, nr. 282 A, din Județul Timiș, anunță publicarea documentelor tehnice ale cadastrului pentru sectoarele cadastrale nr. 20, 41, 52, situate în extravilanul UAT Coșteiu, județul Timiș, începând cu data de 24.06.2019 până în data de 22.08.2019, pe o perioadă de 60 de zile, la sediul Primăriei Comunei Coșteiu, conform art.14 alin. (1) și (2) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cererile de rectificare/contestațiile documentelor tehnice pentru imobilele din sectoarele cadastrale mai sus menționate, se pot depune atât la sediul Primăriei Comunei Coșteiu, județul Timiș, în fiecare zi lucrătoare de luni până vineri, în intervalul orar 8:30-13:00, cât și pe site-ul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

PRIMAR,
EC. PETRU CAREBIA

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

August e luna în care învăț culorile amiezii. Lună în care ploaia pune diamanți pe fruntea pădurilor birchișene. În drumul meu spre primăria comunei, sălcii pareau ieșite din fântâni descântate cu visul florilor de noapte. Ploua domol ca firea bănașenilor și ziua se arăta frumoasă ca o zi în care,

nu ne-ar fi teamă că suntem oameni mari și că ne văd alții, ne-am tăvăli prin iarbă, ca să învățăm să mirosim a început de minune. Înainte de-al întâlni pe primarul comunei, mi-am propus să vorbesc cu dânsul despre cu totul altceva decât despre munca sa de administrație. Și asta pentru că domnul Ioan Guțu este un interlocutor captivant chiar și atunci când vorbește despre preocupările sale extraprofesionale, oferindu-ne o adevărată lecție de apicultură.

Am vizitat recent, domnule primar, acel loc din dumbrava minunată în care vă relaxați îngrijind cu mîgală și răbdare, lumea albinelor. De unde interesul pentru aceste insecte?

▶ *Vezi dumneata, cum bine ai spus, mă odihnesc după o zi de lucru în acel colț de rai al pădurii, îngrijind în liniște albinele, singurele insecte care produc hrană pentru om.*

Domnule primar, atunci când vorbim despre albine, cu sau fără voie, gândul ne duce la regină. Ce îmi puteți spune, mie și cititorilor noștri, despre această... regină?

▶ *Regina, după cum scrie la carte, este singura femelă dezvoltată sexual din stup.*

Cu ce se hrănește?

▶ *Este hranită doar cu lăptișor de matcă, o substanță produsă de albinele lucrătoare, în cantități foarte mici.*

Trăiește mult?

▶ *Trăiește între trei și cinci ani și este singura care depune ouă. Și când spun ouă, vreau să evidențiez că într-o singură zi, matca depune până la 2000 de ouă, de două ori greutatea ei. Acum, vara este perioada cea mai epuizantă pentru regină. De-a lungul anului, o matcă prolifică depune până la 200 000 de ouă. Și așa mai*

dori, dacă tot vorbim despre albine, să reținem că ouăle fertilizate vor deveni albine lucrătoare, iar cele nefertilizate devin trântori. Matca poate doza numărul de ouă pe care le fertilizează.

Cum se realizează împerecherea la aceste insecte?

▶ *Împerecherea are loc în zbor și regina se poate împerechea cu până la 20 de trântori, pe durata a câtorva zile, acumulând materialul seminal într-o formațiune numită spermatecă. Materialul seminal acumulat aici îi poate fi suficient toată durata vieții.*

Există, în viața ei, ani mai productivi?

▶ *Sigur că da, primii doi ani de viață ai reginei sunt și cei mai productivi ani.*

Câte albine trăiesc într-un stup domnule primar?

▶ *Într-un stup locuiește un singur roi de albine. Și ce alcătuiește roiul?*

▶ *Roiul este alcătuit din trei tipuri de albine: regina sau matca, lucrătoarele și trântorii.*

Și dacă moare regina înainte de soroc, ce se întâmplă?

▶ *Dacă regina moare prematur, fără să apuce să depună ouă de regină, albinele vor crea o nouă matcă din larvele deja existente, dacă acestea nu au mai mult de trei zile.*

Regina are o personalitate aparte, așa cum stă bine unui monarh?

▶ *Desigur, de altfel personalitatea reginei determină personalitatea întregului roi.*

Nu prea mulți oameni, consumatori de miere, cunosc multe date despre ceea ce dumneavoastră, apicultorii, numiți „trântori”. Ce sunt acești „trântori”, domnule primar?

▶ *În primul rând, trebuie remarcat faptul că ei sunt inofensivi, neavând ac cu care să se apere, se unesc în grupuri, câteva sute și pornesc apoi în căutarea reginelor dornice de împerechere. Împerechere pe care ei, trântorii, atât de blamați, o plătesc cu viața, pentru că imediat după împerechere, ei mor. E adevărat că atâta timp cât trăiesc însă, o duc bine, hrăniți fiind cu polen și miere, oferite de albinele lucrătoare.*

Că veni vorba de albine lucrătoare, despre ele ce îmi puteți spune?

▶ *Ce scrie la carte.*

Mierea nu se alterează niciodată

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

Și ce scrie la carte, că nu toți avem în bibliotecă un manual al apicultorului?

▶ *Ca o curiozitate, e bine să reții că ele prezintă doi ochi compuși și trei ochi simpli, situați pe creștet. Au șase picioare și două perechi de aripi. Aripile prezintă niște zimți, care permite alipirea celor două aripi de fiecare parte în timpul zborului. Mai au și două stomacuri, într-unul acumulează nectarul și apa, iar celalalt este pentru digestia proprie. Și mai reține te rog faptul că albinele prezintă 170 de tipuri de receptori olfactivi. Simțul mirosului este foarte bine dezvoltat și are rol atât în descoperirea surselor de hrană cât și în comunicare socială. O albină poate ști de la mare distanță dacă o floare mai are polen și nectar, sau dacă a fost deja vizitată de o altă albină.*

Câte flori „salută” o albină de-a lungul unei zile de lucru?

▶ *Nu într-o zi, într-o singură incursiune vizitează cam 100 de flori.*

Alipirea celor două aripi, fac oare mai bine auzit bătăitul?

▶ *Nu, albinele bat din aripi foarte rapid, ele pot atinge aproximativ 200 de bătăi pe secundă și de aici rezultă și bătăitul despre care ai întrebat. Totodată cu ajutorul acestor aripi albinele elimină apa din nectar prin bătăi repetate până când rămâne o umiditate de 17%.*

Câtă borcane de miere, produce o singură albină într-o viață?

▶ *Borcane? Da de unde, abia dacă ne poate da două trei lingurițe! Pentru a ne da un borcan, cum ai spus, după părerea specialiștilor o albină ar trebui să parcurgă peste 144.000 de km, adică de 3 ori circumferința pământului la Ecuator. Din păcate ea nu trăiește atât de mult. Și tot după părerea acelorași specialiști, pentru a produce un borcan cu miere, albinele vizitează cam două milioane de flori.*

După cât timp se poate altera mierea domnule primar?

▶ *Mierea, domnișoară Roxana, nu se alterează niciodată, deoarece conține conservanți naturali ce nu permit dezvoltarea bacteriilor. Să ne amintim numai că mierea descoperită în mormintele faraonilor, după mii de ani, era încă comestibilă și vei vedea că am dreptate.*

BIRCHIȘUL DE ALTĂDATĂ

CONUL TICĂ MACEDONEANUL

AUREL VODICEAN

Conul Tică Macedoneanul. Așa îl știa lumea de când a venit în sat. Aici, în mijlocul comunității între Pirchiș și Jeieni. Birtul lui vechi este acoperit cu șindrilă. În interior, o cameră lunguiață te primește cu două mese dreptunghiulare și câteva scaune despercheate. Tejgheaua te îmbie, plină de câni, ulcioare, sticle și pahare. Vizavi de ușa dinspre uliță este ușa spre camera musafirilor, pentru fețe mai alese. Când vin

în control cei de la Comandamentul Grănicerilor, vicecomitele Farray de la Săvârșin sau alți boieri, doar nu i-o pune la masă cu desculții și prostimea asta de aici. Mai avea în ocol, către grădină, domnul Tică, o cameră dormitor. Treceau din când în când pe aici negustori și alți oameni mai puțini cunoscuți. Conul Tică Macedoneanul face comerț cu băuturi. Asta au făcut și tatăl și bunicul lui. A prosperat mult în ultimul an. Are grădină cu pomi fructiferi la „Livadă”. În „Valea Podului” – vie. La locul numit „Sub Dâmb, cinci iugăre de pământ. În birtul lui, pe lângă băuturi găsești și dulciuri, sare, chibrituri, ba chiar și lămâi, portocale. Ocolul este plin de găini, găște și cocini de porci. De la afumătoare nu se mai termină niciodată șuncile, slăninile, cârnații și alte bunătăți. Preparatele lui culinare sunt foarte apreciate de cei care poposesc aici.

Este apreciat de grozii Zicky, cei patru frați cu domenii pe Valea Mureșului. Vicecomitele Farray din Săvârșin i-a trecut de multe ori pragul... Se are bine cu multă „lume bună” de pe aproape.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

JUR. AUREL MIHUȚ

Domnișoara Irina Onescu din comuna Birchis, satul Căpălăș, ar dori să afle dacă vor apărea și în România, interdicții de circulație pentru mașinile diesel? Domnișoară Irina, tot mai multe țări vest-europene au impus sau intenționează să impună restricții pentru mașinile care merg cu motorină. Germania a decis, recent, că primăriile a două orașe ale țării pot impune interdicții de circulație pentru mașinile diesel, ceea ce ar putea crea un precedent și pentru celelalte state europene. Roma a anunțat deja că va interzice mașinile diesel în 2024. În Londra, șoferii mașinilor diesel mai vechi de 11 ani trebuie să plătească o taxă suplimentară. Parisul vrea și el să interzică circulația mașinilor diesel înregistrate înainte de 2005, iar Madridul și Atena au anunțat că intenționează să interzică accesul automobilelor diesel începând din 2025.

Pe motivul că mașina diesel are consum redus, în România, aproape jumătate din numărul total de șase milioane de autoturisme au motor diesel. Dar există și o problemă și anume, noxele emise de acestea sunt extrem de poluante. În acest sens, Comisia Europeană a somat, la sfârșitul lunii ianuarie, nouă țări printre care și România, să prezinte o listă de măsuri pentru diminuarea poluării. În caz contrar, urmează să fie lansate proceduri de sancționare și se poate ajunge inclusiv la Curtea Europeană de Justiție - acolo unde se pot dicta amenzi mari.

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Asediul de 144 de zile

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Adevărata probă a rezistenței locuitorilor Timișoarei față de problema apei și a alimentării cu apă s-a petrecut în perioada aprilie-august 1849, în zilele asediului pe care trupele revoluționare maghiare l-au susținut sub comanda generalului Iosef Bem. Pe 25 aprilie 1849, comandantul garnizoanei austriece, baronul Rukavina, ordonă închiderea porților cetății în fața atacurilor trupelor revoluționare. Pe 27 aprilie, generalul Bem ocupă Iosefinul, și pe 3 mai cere garnizoanei să se predea. Răspunsul asediaților se produce pe 12 mai, printr-un contraatac care-i respinge din Iosefin. În schimb, revoluționarii ocupă Freidorful și Mehala.

Pe 14 mai, trupele maghiare ocupă cartierul Fabric și taie conducta de apă care alimenta cartierul Cetate. Apa va fi folosită doar din fântânile existente aici. Dacă ne amintim proasta calitate a cesteia și faptul că din peste o sută de fântâni / cișmele doar 17 aveau o apă aproape băubilă, ne dăm seama ce suferințe au îndurat locuitorii, soldații garnizoanei, dar și animalele.

Cu doar câteva zile înainte de instituirea asediului, mai precis pe 12 și 13 aprilie, Consiliul de Război a ordonat garnizoanei să întrețină în bunăstare toate fântânile din oraș. Se mai decide să fie instalate mori manuale și cu cai care să pompeze apa în cetate, dar este deja prea târziu ca să devină funcționale.

Se produce însă un fenomen extrem de interesant. Pe măsură ce se scotea apă din fântâni și se consuma, calitatea apei se îmbunătățea. Nimic neobișnuit pentru cunoscători. Pe măsură ce apa este pompată în exterior, se produce fenomenul de spălare a sedimentelor fine și de diverse concreții-

uni dizolvabile care se găsesc în raza imediată de captare a fântânii. În jurul fântânii se creează, în timp, un filtru natural care permite filtrarea și, deci, o calitate sporită a apei de băut. În plus, se mai adaugă și faptul că, la o fântână unde apa se extrage permanent - așa cum a fost cazul la Timișoara în timpul asediului - riscul de innisipare a fântânii scade ca și cel al corpurilor străine aflate în stratul acvifer.

Garnizoana asediată constată, cu surprindere, faptul că apa era suficientă și de o calitate acceptabilă. Sub imperiul nevoii se sapă mereu fântâni și unele dau de izvoare bogate de apă bună. Problema apei, în Cetate, este de acum rezolvată. Asediații, care nu știau ce se întâmplă, prelungesc în zadar împresurarea Cetății, în speranța că apărătorii acesteia se vor preda din lipsă de apă. Pe 9 august, atunci când generalul Haynau intră în Cetate, ia sfârșit atât asediul, cât și istoria primei alimentări cu apă a orașului Timișoara.

Apa de lux sau luxul de a avea apă

CRINA CHIRILĂ

anul trecut, juriul celei de-a XXVIII-a competiții internaționale dedicate apelor îmbuteliate, desfășurate în Statele Unite ale Americii, a acordat premiul pentru cea mai bună apă unei mărci de apă australiene, „infuzate cu frecvențele sonore ale dragostei, lunii și spectrului luminos al curcubeului”.

Această apă de lux, vândută la prețul de 3,30 dolari australieni/litru, este, conform creatorului său, „elixirul absolut al vieții”. Pe lângă această apă, juriul a recunoscut și meritul altei mărci de apă, care costă 90 de dolari/sticla și este obținută din icebergurile din Norvegia.

Această goană după „apa de lux” are loc în contextul în care lipsa apei constituie o problemă majoră în tot mai multe locuri de pe glob, accelerată de încălzirea globală și de poluarea scăpată de sub control. Se prevede că până în 2025, două treimi din populația lumii va suferi din cauza lipsei apei. La aceasta se adaugă poluarea cu plastic, la care contribuie din plin

sticlele de apă.

Apa îmbuteliată nu este cu nimic superioară apei de la robinet. Apa de la robinet este analizată zilnic și supusă unor reglementări pe care apa îmbuteliată nu trebuie să le respecte. Testele au demonstrat că subiecții cărora li s-a dat să bea apă îmbuteliată sau de la robinet nu au putut face diferența dintre cele două în condițiile în care ambele erau în pahare. Un alt argument în favoarea apei de la rețea este că are un preț mult mai mic decât cea îmbuteliată.

ȘCOALA DE VARĂ AQUADEMICA

LOREDANA LEORDEAN

Școala de vară „Aquademica”, dedicată localizării și reducerii pierderilor de apă din rețelele publice, va avea loc la Cluj-Napoca, în perioada 21-23 august a.c.. Evenimentul aduce la masa dezbaterilor factori decidenți din sectorul apei, discuțiile fiind dedicate specialiștilor din cadrul companiilor de apă, firmelor producătoare de echipamente și tehnologii, universităților și institutelor de cercetare.

O inițiativă Aquademica, găzduită de Compania de apă Someș, Școala de vară își propune să îi aducă la un loc pe cei mai buni specialiști din țară, împreună cu profesioniștii din sectorul de vânzări și cel academic, pentru testare, în munca de teren, a unor tehnologii inovative, dar și pentru schimbul de bune practici. Exercițiul va aduce un plus de valoare companiei gazdă, în ceea ce privește localizarea defectelor de rețea.

Ai văzut Aivazovsky?

ROBERT ȘERBAN

Apa a fost și este un subiect pe care numeroși pictori l-au abordat și îl abordează în continuare. Însă unul dintre cei care s-a consacrat ca fiind pictorul peisajelor marine este Ivan Konstantinovich Aivazovsky (29 iulie 1817 – 5 mai 1900), rus de origine armeană. Numele de familie al părinților săi (armeni săraci) a fost Aivazian, Ivan născându-se în orașul Feodosiya (Theodosia), din Crimeea. Talentul său artistic s-a făcut remarcabil din copilărie, când desena pe zidurile orașului natal cu cărbune, fiindcă nu avea acces la culori. Desenele au fost observate și admirate chiar de guvernatorul de atunci al Theodosiei, care l-a ajutat financiar să facă școala gimnazială și să se înscrie, mai târziu, la cursurile Academiei de Artă din St. Petersburg, pe care le-a finalizat cu medalie de aur.

Coasta peninsulei Crimeea a fost locul în care a pictat numeroase marine, cât și peisaje citadine cu

orașele de pe coastă, unde și-a făcut, cum se spune în jargon, mâna. Apoi, a călătorit în Europa, iar expoziția sa de la Roma a avut un succes extraordinar.

Însuși Papa Grigore al XVI-lea a achiziționat una dintre lucrările vedetă ale expoziției – „Haosul” –, pe care a expus-o la Vatican, gest care a atras și mai tare atenția asupra artei lui Aivazovsky. Liderul Imperiului Otoman de la acea vreme l-a invitat pe Aivazovsky, în 1845, la Constantinopol, oraș pe care l-a vizitat regulat, până în 1890. Mai mult, el a dat curs comenzilor pe care mai marii curții otomane le-au făcut, pictând câteva zeci de pânze, multe fiind marine și putând fi admirate astăzi în diferite muzee din Turcia contemporană.

Cu o operă uriașă, ce numără aproape 6000 de pânze, răspândită prin toată lumea, dar având epicentrul în muzeele Rusiei și ale fostelor republici ale URSS, Ivan Konstantinovich Aivazovsky a reușit să surprindă apa în cele mai variate și tulburătoare ipostaze, de la valuri uriașe și terifiante, până la netezimi ca-n palmă, pe care plutesc bărci ori corăbii.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

LITORALUL ROMÂNESC ESTE O PATĂ DE RUȘINE PE OBRAZUL ACESTEI ȚĂRI

Dincolo de spectacolul jalnic al politichiei românești, poate doar în virtutea hazardului, românii ascunși în satele din munți ori cuibăriți printre dealuri, din ce în ce mai puțini, rămași orfani de copii, plini de griji, bolnavi și ingenunchiați de dureri sufletești, trăiesc precum păsările cerului, din ceea ce maica natură le azvârle din milă, așteptându-și sfârșitul cel de obște. Satele se golesc, veșnicia lor a devenit doar o frumoasă amintire pe care noii activiști culturali o folosesc să dea bine în grila de programe, ca să impresioneze un public indiferent și apatic. Satul românesc moare prin depopulare și sărăcie sub ochii inerti ai celor care conduc țara. Vorbesc despre aceste lucruri acum, în prag de vară, cu jale, pentru o țară răstignită, cu Vasile Todi.

Domnule Vasile Todi, vă propun să ne așezăm pe prispă și să ne dăm osteneala în a vedea departe. Cum se împacă tradiția cu ceea ce se întâmplă în și cu satele noastre la ora de față?

Dacă tot mă interviezi în prispa unei case țărănești despre sat, am să-ți răspund morometian: „Păi, nu se împacă!”. Domnule Jichița, chiar dacă ne mai păstrăm ceva din datini și obiceiuri, din nefericire, la noi, la români, singura tradiție care se păstrează cu osârdie, este aceea a lipsei de caracter. În satele noastre, în țarinile lor, nu mai vezi azi, și este bine că este așa, oamenii lăsându-se cu toată greutatea trupurilor stoarse de vlagă pe coarnele plugului. Dar nici nu mai poți vedea noblețea odihnind în sufletul țaranului.

Unii deplâng schimbarea la față a satului, de parcă și-ar dori ca oamenii aceștia să locuiască precum într-un muzeu. Cum comentați această schimbare și atitudine a unora de a vedea satul în cheia tradițională, moștenită din străbuni?

Desuetă și ridicolă deopotrivă. Inutilă fără tăgadă. De ce să deplângi, când nu faci nimic pentru a decela răul. La abhazi, de pildă, exista un obicei unic în istoria omenirii: chiar dacă societatea abhază era foarte ierarhizată, condusă de o nobilime ereditară, pentru a întări legăturile dintre oameni indiferent de statutul lor, la abhazi, copiii nobililor creșteau de regulă în familiile țăranilor săraci, iar copiii țăranilor erau crescuți în belșug în familiile nobililor. Astfel, la maturitate, tinerii cunoșteau pe pielea lor ce înseamnă sărăcia, dacă erau din familii bogate, respectiv bogăția, dacă erau din familii sărmene. Astfel, abhazii se ajutau mai apoi în viață într-un fel firesc și natural, să-și păstreze prin ambele părți sociale, respectul pentru tradiție. Sau ia cazul Franței care și-a serbat ziua de naștere cu o lozincă extraordinară: „Franța rurală și eternă”, și toată Franța a fost fascinată de această formulare în asemenea măsură, încât autoritățile au făcut să traverseze toată țara o față de masă în carouri alb-roșu, decorată cu mâncare tradițională franceză.

Cunoașteți situații de rearticulare a unor elemente de tradiție străvechi? Nu neapărat portul popular în alb și negru, ci anumite obiceiuri uitate și readuse la viață, bine primite de comunitate.

Nu. Eu am crescut într-un sat german, aflat foarte aproape de un oraș în care cu doar 40 de ani înainte de a mă naște eu, cea mai mare comunitate era cea germană, urmată de cea maghiară, evreiască și sârbă. Din păcate, Timișoara de azi nu mai păstrează nimic din aura și anvergura intelectuală a acelor ani. Satul acela în care am crescut mirosea primăvara a var și tei în floare și se susținea, spiritual, pe datinile păstrate cu sfințenie de acel neam germanic. Odată cu trecerea anilor, cei aflați la București, în fruntea trebii, s-au gândit cum să strângă bani prin nemuncă și au ajuns la concluzia că cel mai sigur mod e vânzarea nemților. Astfel că pentru vecinul meu Rimschneider, agricultorul din moși-strămoși, om în care statul comunist nu a investit niciun leu, rudele din vestul Germaniei au trebuit să trimită spre București câteva zeci de mii de mărci. Lui i-a urmat apoi tot satul. Așa că azi, în satul meu nu mai are cine să „rearticuleze” tradiția...

În unele localități, autoritățile locale înființează muzee pentru a păstra lucrurile la care satul începe să renunțe; și nu de ieri, de altăieri, ci încă din urmă cu mai bine de o sută de ani. Incurajați acest demers? Pare de-a dreptul sibilinic gestul păstrător de tradiții,

obiceiuri, ritualuri.

Domnule Jichița, nu pot privi criptic această preocupare, dar zadarnic așezi furca muierii în rastelul muzeului și degeaba-i păstrezi țăranului izmenele, dacă nu-i mai auzi fluieratul, cu care își îndeamnă vitele în zori spre poarta gospodăriei să iasă în drumul văcarului. E frumoasă marama de borangic, dar mai frumos este mirosul de sudoare al fetei în vipia amiezii, la întorsul fânului. Îmbătătoarea ei mireasmă feciorelnică.

Este tradiția sufocată de modernitate privind manelizarea vieții de la țară?

Desigur! Dar ce tradiție să mai păstreze cum bine ați spus: „omul satelor”, când el, nemaiascultând cititul ziarului la fierăria lui locan, necum în căldura casei lui, cască urechile la toate prostiile televizate și belește ochii la toate curvele, ca să nu le spun prostituate, pentru a mă păstra în parametrii tradiției, ajunse peste noapte „vedete naționale”?

Există și tradiții urbane, deși noi ne-am obișnuit să asociem tradiția cu satul?

Nu cred că există tradiții urbane, există, mai degrabă, deprinderi urbane, rușinoase desigur, dar tradiții? Păi, noi am uitat să fim țărani, când să fi învățat să fim orășeni? Adevărații orășeni s-au stins demult în pușcăriile comuniste. Noi, vorba cuiva, trăim la oraș ca-n mahalale uriașe. Tradiția urbană este un fals precum palatele aristocrației noastre. Am citit undeva că

stălpii Palatului Ghica de pe Calea Victoriei, care susțineau tavanele pictate ale palatului și păreau tuturor ca fiind de

VASILE TODI

marmură roz, de marmură verde, ori liliachie, erau de fapt din ipsos, asemenea și scările. Tradiții urbane? Tradiția minciunii!

Ce s-a schimbat de când Rebreanu a spus că suntem un neam de țărani?

Nimic. Cruzimea, josnicia, omorurile, violurile și spânzurările întâlnite des la Rebreanu sunt existente și azi în viața locuitorilor din mediul sătesc. Și îi numesc astfel, pentru că ei s-au îndepărtat, fără voia lor, de acel mod de viață, în care s-ar fi putut regăsi azi ca țărani.

Descendenții țăranilor de altădată, plecați la oraș, duc cu ei spiritul satului, îl implantează în civilizația urbană? Ne oferiți câteva exemple de trăire rurală împletită cu obiceiuri ale orășenilor?

Nemunca! Domnule, are dreptate bătrânul Săraru atunci când spune că la acest popor fibra morală s-a stricat și s-a degradat până la formele ei cele mai jalnice. Și ca să argumentez, îți spun o anecdotă pe care maestrul Săraru i-a spus-o lui Ceaușescu, când l-a întrebat, într-o întrevedere: „Ce mai știi, ce se mai întâmplă, ce se mai spune?”, și el i-a zis: „Aș putea să vă spun că zilele astea circulă o anecdotă!” Și Ceaușescu, a întrebat, repezit și bănuitor: „Ce anecdotă?” Și i-a spus că „la români, orice activitate, este bună, dacă nu degenerază în muncă!” Dar Ceaușescu, ori nu avea umor, și nu avea, că s-a și indispus de ceea ce știa că este adevărat...

Mai e valabilă zicerea lui Blaga că veșnicia s-a născut la sat? Mai are ea acoperire în ziua de azi?

Deșertăciunea deșertăciunilor, zice Ecclesiastul, deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni! Nu veșnicia s-a născut la sat, domnule Jichița, ci vocația ei stărnită de dorul nepământean al nemuririi. Povestea că în vârful unui plop înalt din curtea bisericii, odihnesc berzele cu viitorii noștri copii în plisc. Vorbele și visul nu costă nimic. Veșnicia? „Oprește, Doamne, ceasornicul cu care ne măsori destrămarea”...

Satul cunoaște transformări fundamentale, în pas cu societatea însăși, spun unii. Ne apropiem de satul occidental, un orașel cu mici diferențe față de stilul de viață, atitudinea, conceptele,

arhitectura orașului? Poate doar în Italia să se fi păstrat acele trăsături identitare, mai mult decât în oricare altă parte a Europei. Noi pe unde ne situăm în privința aceasta?

Pe partea doinei în care „noi plângem toți, și-amarul / Mai dulce ni-e așa.” Pe partea unde sângerează inima fragilor udați de lacrimile brândușelor, pe partea râului din care, în zori, se înalță catapetesme de aburi ascunzând botezul răsăritului de ochii nopții; pe partea scării de mătase ce duce la ibovnică, pe partea războiului la care a țesut mama, pe partea care se cheamă pământ românesc.

Putem ajuta satul și pe partea turistică? Ce experiență avem în acest sens?

E, aici atingem un subiect interesant: turismul românesc. Domnule Jichița, am trecut, recent, pe litoralul românesc și vreau să te asigur că este o pată de rușine pe obrazul acestei țări. Am vizitat câteva complexuri hoteliere, ornate cu cinci stele și vreau să te asigur că în nici unul nu am întâlnit un ospătar în dreptul ușii de la intrare așteptând clienții cu ancărul pe braț. Nu mai vorbesc de pregătirea unui mise-en-place pentru un meniu comandat de care nu au habar, și nu au pentru că acolo întâlnești un personal necalificat, luat în mare grabă ca să ajute patronul să se căpătuiască în cele trei sau patru luni de sezon. „Păi dacă nu furăm acum, din septembrie până în iunie viitor ce mâncăm?” este întrebarea pusă mie de un șef de sală. Și atunci să ne mirăm că spală carnea stricată cu oțet și ți-o prezintă ca fiind proaspătă fără nici o șfială că obnubilează imaginea unității? Cât privește turismul rural, Transilvania rămâne singura carte deschisă pentru cine vrea să-l practice la un nivel civilizat.

Care ar fi, după dumneavoastră, trăsătura cea mai însemnată în lumea satului actual?

Indiferența, însingurarea, nesiguranta, invidia, ura. Și ordinea nu este aleatorie. În satele noastre, domnule Jichița, se scarpină tot mai des dracul pe limbă.

Cum sprijinim lumea rurală să își regăsească tradițiile și să le valorifice fără să renunțe la aspirațiile firești, de altfel, către o viață mai bună?

Grea întrebare și nu am răspuns la ea. Dar pot, la rândul meu, să vă întreb: „Lumea rurală, de care vorbiți, vrea ea să fie ajutată?” Domnule, e prea târziu, plătim scump acceptarea avangardismului social impus de alogeni românilor în anii când ne tăiau caii pe motiv că vom avea tractoare.

Unii vorbesc de o dezrădăcinare pe care o trăiește țăranul când vine la oraș. Se simte nevoia să recompunem acest sentiment de unitate în diversitate. Se petrece o reaşezare pe baze citadine a comunităților în ansamblul lor, fără ca omul să resimtă acea trăire a dezrădăcinării. În fond, se transformă fără să se dizloce în vreun fel. Dumneavoastră ce spuneți?

Domnule, în România de azi, există câteva centre urbane spre care se îndreaptă oamenii pentru a-și câștiga pâinea. În cazul nostru, spre Timișoara se îndreaptă trei sau chiar patru județe: Caraș-Severin, Hunedoara, Gorj și Mehedinți. Acești oameni, indiferent că vin de la sat ori din mici orașele rămase pustii, nu se simt dezrădăcinați pentru că Timișoara nu e Viena și nici măcar „Mica Viena”. E o mahala asemănătoare cu orașele din care ei au venit. Poate puțin mai murdară.

Cum vedeți satul românesc peste 25 de ani? Dar peste 50 de ani? Nu ca observator din afară, ci ca unul care trăiește și la țară, ca factor direct și nemijlocit implicat în transformarea satului în comunitate cu trai mai bun, cu elemente vădit înnoitoare.

Și peste un sfert de veac, și peste jumătate, în mediul rural, urmașii noștri vor întâlni, în locul țăranului muncitor, muncitorul gospodăru.

Dialog CONSEMNAȚ DE
CONSTANTIN JICHIȚA

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN